

Organy regulacyjne rynku mediów i ich działanie w kontekście ochrony wolności słowa i pluralizmu

Autorzy: Zuzanna Nowicka, Maciej Kalisz, Konrad Siemaszko, Cezary Węgliński

Współpraca merytoryczna: Małgorzata Szuleka

Korekta: Marta Borucka

Skład: Dagmara Derda

Warszawa, czerwiec 2024

Stan prawny: czerwiec 2024

Wydawca

Helsińska Fundacja Praw Człowieka

Wiejska 16

00-490 Warszawa

Publikacja dostępna na licencji Creative Commons uznanie autorstwa – na tych samych warunkach 4.0 (CC BY-SA 4.0)

Publikacja została przygotowana w ramach projektu „Wzmacnianie ochrony wolności mediów – monitoring i edukacja”, realizowanego z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy Norweskich.

Spis treści

ORGANY REGULACYJNE. ZESTAWIENIE I PORÓWNANIE	3
KRAJOWA RADA RADIOFONII I TELEWIZJI	4
SKŁAD KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI	4
SKŁAD KRRiT PO 2022 R.	6
STATUS USTROJOWY I KOMPETENCJE KRRiT	6
ZMIANY USTAWY O RADIOFONII I TELEWIZJI.	8
WYROK TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO (K 13/16).....	9
DECYZJE KRRiTV (KONCESJE, KARY). ODWOŁANIA OD DECYZJI KRRiT. IZBA KONTROLI NADZWYCAJNEJ SĄDU NAJWYŻSZEGO.....	12
<i>Koncesje na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych.....</i>	<i>12</i>
<i>Kary pieniężne wymierzone przez Przewodniczącego KRRiT.....</i>	<i>15</i>
<i>Odwołanie od decyzji Przewodniczącego w sprawach kar</i>	<i>16</i>
PRAKTYKA STOSOWANIA PRZEPISÓW USTAWY – ANALIZA WYBRANYCH DECYZJI KRRiT I PRZEWODNICZĄCEGO KRRiT.....	17
NAKŁADANIE KAR NA NADAWCÓW.....	17
<i>Postępowania związane z treścią materiałów wyemitowanych przez media prywatne / krytyczne wobec większości rządzącej.....</i>	<i>17</i>
<i>Postępowania związane z treścią materiałów wyemitowanych przez media publiczne – bierność KRRiT.....</i>	<i>24</i>
INNE DECYZJE DOTYCZĄCE TREŚCI EMITOWANYCH PRZEZ NADAWCÓW.....	28
<i>Przedłużanie koncesji</i>	<i>29</i>
OBSERWACJE OGÓLNE.....	32
RADA MEDIÓW NARODOWYCH	35
HISTORIA	35
SKŁAD RMN	36
KOMPETENCJE RMN	37
OBOWIĄZEK SPRAWOZDAWCZY.....	38
AKTYWNOŚĆ RMN	38

Organy regulacyjne. Zestawienie i porównanie

Polski rynek mediów jest w ostatnich latach żywym przykładem napięć, które mogą wynikać z nakładania się ram regulacyjnych, to jest przede wszystkim regulacji w zakresie ochrony konkurencji i konsumentów, radiofonii i telewizji oraz ochrony danych. W związku z tym w obszarze mediów pomiędzy kompetencje regulacyjne rozczłonkowane są pomiędzy organy takie jak Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, Rada Mediów Narodowych, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej. Poniższa tabela zawiera podstawowe informacje dotyczące właściwości i zadań tych wybranych organów, sposobu ich powoływania i kadencji. Informacje te pomagają zilustrować potencjalne problemy z koordynacją działań tych instytucji, a także ryzyko rozwodnienia ostatecznej odpowiedzialności władz publicznych za skuteczny i zapewniający przestrzeganie konstytucyjnych praw nadzór nad rynkiem.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów	Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej	Rada Mediów Narodowych
pięcioosobowy skład wybierany na 6-letnią kadencję przez Sejm (2 członków), Senat (1) i Prezydenta (2)	powoływany i odwoływany przez premiera ¹ centralny organ administracji rządowej	powoływany i odwoływany przez Sejm na wniosek premiera na 5-letnią kadencję	pięcioosobowy skład wybierany na 6-letnią kadencję przez Sejm (3 członków) i Prezydenta (2)
podstawa działania: ustawa o radiofonii i telewizji	podstawa działania: ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów oraz przepisy powiązane	podstawa działania: ustawa Prawo telekomunikacyjne	podstawa działania: ustawa o Radzie Mediów Narodowych
stanie na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji, ustalanie warunków działania nadawców, postępowania koncesyjne,	nadzór nad rynkiem i ochrona konkurencji, postępowania antymonopolowe, ws. fuzji oraz przeciwko nadużyciom pozycji dominującej, ochrona praw konsumentów	nadzór i kontrola w dziedzinie rynku usług telekomunikacyjnych i pocztowych; część zadań Prezesa UKE należała uprzednio do KRRiT	powoływanie i odwoływanie zarządów i rad nadzorczych spółek mediów publicznych funkcję doradczą w zarządzaniu mediami publicznymi

¹ Taki status Prezesa UOKiK nie spełnia standardów wynikających z tzw. dyrektywy ECN + (dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1 z dnia 11 grudnia 2018 roku), która nie została jak dotychczas wdrożona.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji (dalej KRRiT, Rada) jest organem konstytucyjnym, który stoi na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji. Należy zwrócić uwagę na treść art. 215 Konstytucji, zgodnie z którym zasady i tryb działania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, jej organizację oraz szczegółowe zasady powoływania jej członków określa ustawa². Odesłanie to wydaje się konieczne z uwagi na dość lakoniczne regulacje konstytucyjne. O ile jednak Konstytucja pozostawia ustawodawcy stosunkowo szeroki zakres swobody regulacyjnej, granicą tej swobody powinno być zapewnienie możliwości efektywnego wykonywania zadań przez konstytucyjny organ państwa, jakim jest KRRiT³.

Skład Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Rada składa się z członków powoływanych przez Sejm, Senat i Prezydenta RP. Jak wynika z dotychczasowej praktyki, każdy z wymienionych organów podejmuje decyzję w sposób niezależny, bez konieczności uzgadniania jej z pozostałymi⁴. Kwestię składu KRRiT doprecyzowuje ustawa o radiofonii i telewizji. Zgodnie z ustawą w skład Rady wchodzi 5 członków, spośród których Sejm powołuje 2 osoby, Senat – 1 i Prezydent – 2. Kandydaci powinni wyróżniać się wiedzą i doświadczeniem w zakresie środków społecznego przekazu. Ustawa wprowadza ponadto kadencję członków KRRiT, która wynosi 6 lat od dnia powołania ostatniego członka, a ponadto ustanawia niedopuszczalność powołania członka na kolejną pełną kadencję.

Jedną z najważniejszych gwarancji niezależności członków KRRiT jest stabilizacja na stanowisku, oznaczająca zakaz dowolnego odwołania przed upływem kadencji. Ustawa o radiofonii i telewizji ściśle reglamentuje możliwość takiego odwołania przez organ powołujący przewidując ją jedynie w przypadku: zrzeczenia się funkcji; choroby trwale uniemożliwiającej sprawowanie funkcji członka; skazania prawomocnym wyrokiem za popełnienie przestępstwa z winy umyślnej; złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu; naruszenia przepisów ustawy stwierdzonego orzeczeniem Trybunału Stanu. W przypadku odwołania członka (lub jego śmierci) przed upływem kadencji, właściwy organ powołuje nowego członka Krajowej Rady na okres do końca tej kadencji.

Poza możliwością odwołania poszczególnych członków, ustawa o radiofonii i telewizji wprowadza również mechanizm odpowiedzialności politycznej KRRiT *in corpore* związanej z odrzuceniem jej corocznego sprawozdania z działalności przez Sejm i Senat. W takim wypadku

² Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1722).

³ Zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 grudnia 2016 r., sygn. akt K 13/16.

⁴ Tuleja, art. 214.

kadencja wszystkich członków wygasa w terminie 14 dni, chyba że wygaśnięcie to nie zostanie zatwierdzone przez Prezydenta RP. Świadczyć to może o stosunkowo słabym charakterze tej odpowiedzialności⁵.

Konstytucja nie przewiduje wprost utworzenia stanowiska przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Powołanie takiego organu wynika z ustawy o radiofonii i telewizji, zgodnie z którą Przewodniczący KRRiT kieruje jej pracami, reprezentuje Krajową Radę oraz wykonuje określone prawem zadania. Z mocy ustawy przewodniczący może wykonywać określone kompetencje władcze względem m.in. dostawców usług medialnych, np. żądać od nich przedstawienia stosownych materiałów lub zaniechania określonych zachowań.

Istotny jest sposób powoływania przewodniczącego – w obecnym stanie prawnym przewodniczącego wybierają ze swojego grona i odwołują sami członkowie KRRiT (art. 7 ust. 2b). Obecne rozwiązanie stanowi wypadkową dwóch historycznych orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego. W pierwszym z orzeczeń – uchwale z maja 1994 r. – TK w sposób negatywny odpowiedział na pytanie, czy z przysługującego Prezydentowi RP na gruncie ówczesnej ustawy prawa do powoływania przewodniczącego KRRiT wynika dorozumiane uprawnienie do jego odwoływania, formułując tym samym zasadę niezależności KRRiT w systemie organów państwa⁶. Potwierdzeniem tej linii argumentacji był wyrok TK z marca 2006 r., który zakwestionował konstytucyjność nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji, mocą której Prezydent został wyposażony w wyraźne prawo do powoływania i odwoływania przewodniczącego⁷.

Konstytucja wprowadza określone zakazy obowiązujące powołanych członków Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Zgodnie z art. 214 ust. 2, członek KRRiT nie może należeć do partii politycznej lub związku zawodowego ani prowadzić działalności publicznej nie dającej się pogodzić z godnością pełnionej funkcji.

W przypadku przynależności do partii lub związków zawodowych, z powołanego przepisu wynika konieczność wystąpienia z danej organizacji przed rozpoczęciem pełnienia funkcji przez członka KRRiT (nie jest wystarczające samo zawieszenie członkostwa). Gdy chodzi natomiast o działalność publiczną, z Konstytucji wynika nie tylko konieczność przestrzegania przez członka KRRiT zakazów płynących z prawa powszechnie obowiązującego, ale również przestrzeganie pewnych standardów o charakterze etycznym, które nie są wprost wyrażone w obowiązujących przepisach.

Ponadto, z art. 103 ust. 1 Konstytucji wynika zakaz łączenia mandatu posła lub senatora z członkostwem w KRRiT.

⁵ Garlicki, s. 330.

⁶ Uchwała Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 maja 1994 r., sygn. akt W 7/94.

⁷ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 marca 2006 r., sygn. akt K 4/06.

Naruszenie powyższych zakazów prowadzić może do pociągnięcia członka KRRiT do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu.

Ustawa o radiofonii i telewizji przewiduje, że nie można łączyć funkcji członka z posiadaniem udziałów albo akcji spółki bądź w inny sposób uczestniczyć w podmiocie będącym dostawcą usługi medialnej lub producentem radiowym lub telewizyjnym oraz wszelką działalnością zarobkową, z wyjątkiem pracy dydaktyczno-naukowej w charakterze nauczyciela akademickiego lub pracy twórczej.

Skład KRRiT po 2022 r.

W październiku 2022 r. Sejm, Senat i Prezydent wybrali nowych członków Rady. Spośród pięciu członków Rady, czterech jest blisko związanych z większością parlamentarną rządzącą do 2023 r. Członkiem Rady jest m.in. Maciej Świrski, były prezes Fundacji Reduta Dobrego Imienia – Polskiej Ligi Przeciw Zniesławieniom. W trakcie wysłuchania kandydatów przed komisją sejmową, Maciej Świrski mówił, że „jeżeli oglądam Telewizję Polską, to znacząco więcej dowiaduję się o rzeczywistości, niż gdy oglądam inne telewizje, które są na tym wysoce konkurencyjnym rynku [...] uważam, że w Polsce istnieje deficyt prawdy w mediach. Ten deficyt prawdy rozumianej jako zgodność opisu z rzeczywistością, jaką możemy obserwować, powoduje, że polscy widzowie i słuchacze mediów, mogą podejmować decyzje na podstawie fałszywych przesłanek”⁸.

W skład Rady wchodzi również Marzena Paczuska-Tętnik od 2016 r. szefowa głównego wydania Wiadomości TPV, Hanna Karp związana z Akademią Kultury Społecznej i Medialnej, uczelnią o. Tadeusza Rydzyk, Agnieszka Głapiak, była dyrektorka centrum operacyjnego Ministerstwa Obrony Narodowej i Tadeusz Kowalski, medioznawca.

Status ustrojowy i kompetencje KRRiT

Zgodnie z Konstytucją, Rada stoi na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji. Działalność KRRiT powinna zatem zmierzać do realizacji wymienionych w przepisie dwóch wartości konstytucyjnych, rozumianych jako wolność wyrażania poglądów i rozpowszechniania informacji oraz prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne (lub też, w szerszym znaczeniu, wolność pozyskiwania informacji).

Zakres przedmiotowy działalności KRRiT obejmuje w obowiązującym stanie prawnym radiofonię i telewizję. Skutkiem tego jest wyłączenie poza obszar jej kompetencji innych

⁸ <https://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/biuletyn.xsp?sknrn=KSP-117>

środków społecznego przekazu, przede wszystkim prasy. Nie jest jednak wykluczone przyjęcie dynamicznej i ewolucyjnej wykładni pojęć „radiofonii” i „telewizji” w związku z rozwojem technologicznym w dziedzinie środków społecznego przekazu, co otwierałoby w przyszłości możliwość objęcia również elektronicznych form masowego komunikowania kompetencją Rady⁹.

Gdy chodzi o stanie na straży interesu publicznego, działalność KRRiT powinna służyć realizacji wartości, celów i potrzeb o charakterze ponadindywidualnym, natomiast realizacja wolności słowa oraz prawa do informacji musi być zharmonizowana z wymaganiami tego interesu¹⁰. Jako szczególnie istotny element interesu publicznego wskazuje się w literaturze dążenie do zapewnienia rzetelnego relacjonowania kampanii wyborczych, zwłaszcza w mediach publicznych.

Ustawa o radiofonii i telewizji stanowi, że KRRiT została utworzona jako „*organ państwowy właściwy w sprawach radiofonii i telewizji*”¹¹ oraz doprecyzowuje zadania KRRiT. Zgodnie z ustawą, KRRiT stoi na straży wolności słowa w radiu i telewizji, samodzielności dostawców usług medialnych oraz dostawców platform udostępniania wideo, interesów odbiorców usług i użytkowników oraz zapewnia otwarty i pluralistyczny charakter radiofonii i telewizji. Ustawa wylicza szereg przykładowych, konkretnych funkcji wykonywanych przez Radę, takich jak między innymi: projektowanie kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji; określanie warunków prowadzenia działalności przez dostawców usług medialnych oraz dostawców platform udostępniania wideo; podejmowanie rozstrzygnięć w sprawach koncesji na rozpowszechnianie programów; ustalanie wysokości opłat abonamentowych; opiniowanie projektów aktów prawnych oraz umów międzynarodowych dotyczących radiofonii i telewizji. Ustawa wymienia wreszcie określone obowiązki informacyjne wobec Komisji Europejskiej ciążące na KRRiT w zakresie dostawców usług medialnych oraz dostawców platform udostępniania wideo ustanowionych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Z artykułu 213 ust. 1 Konstytucji nie wynika wyłączność kompetencji KRRiT w obszarze radiofonii i telewizji. Możliwe byłoby zatem wprowadzenie w drodze ustawy rozwiązań skutkujących współdzieleniem kompetencji w tym obszarze z innymi organami, przy założeniu, że ustrojowa rola Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji nie zostałaby podważona.

W zakresie wykonywania powierzonych zadań ustawodawca konstytucyjny nadał Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji kompetencję do wydawania powszechnie obowiązujących przepisów w formie rozporządzeń oraz uchwał w sprawach indywidualnych (art. 213 ust. 2 u.r.t.). Wyposażenie KRRiT w prawo wydawania rozporządzeń stanowi odstępstwo od zasady, zgodnie z którą wydawać je mogą jedynie organy władzy wykonawczej. Wydawanie rozporządzeń i podejmowanie uchwał przez KRRiT może nastąpić wyłącznie na podstawie upoważnienia ustawowego i w celu wykonania ustawy (art. 9 ust. 1 u.r.t.).

⁹ Tuleja, art. 213.

¹⁰ P. Tuleja (red.), Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz, wyd. II, Art. 213.

¹¹ Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, art. 5.

Zmiany ustawy o radiofonii i telewizji.

Pod koniec 2015 r. przyjęta została przez większość parlamentarną ustawa o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji (dalej: ustawa nowelizująca)¹². W toku prac legislacyjnych odrzucone zostały wszystkie wnioski ze strony opozycji, w których domagała się ona wykreślenia poszczególnych przepisów nowelizacji oraz wydłużenia jej okresu *vacatio legis*.¹³

Ustawa nowelizująca składała się z czterech artykułów.

W art. 1, składającym się z pięciu punktów, ustawodawca wprowadził zmiany w ustawie o radiofonii i telewizji. Przewidziano w nim uchylenie niektórych przepisów ustawy o radiofonii i telewizji, m.in.:

- przepisu przewidującego, że do zadań Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji należało m.in. przeprowadzanie jawnych i otwartych konkursów na stanowiska członków rad nadzorczych w jednostkach publicznej radiofonii i telewizji;
- przepisu określającego czteroletnią kadencję zarządu spółek publicznej radiofonii i telewizji; przyznającego KRRiT kompetencję w zakresie określenia, w drodze rozporządzenia, regulaminu konkursów na kandydatów na członków zarządu takich spółek; wskazującego ustawowe przesłanki odwołania członka zarządu spółki przed upływem jego kadencji (w wypadku skazania takiej osoby prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe, działania na szkodę spółki oraz wystąpienia okoliczności trwale uniemożliwiających sprawowanie funkcji);
- przepisów określających liczebność rad nadzorczych spółek radiofonii regionalnej, zasady wyłaniania tych osób w drodze konkursu przeprowadzanego przez KRRiT oraz przesłanki ich odwołania oraz przepisu przewidującego trzyletnią kadencję rady nadzorczej spółek publicznej radiofonii i telewizji;
- przepisu przewidującego obowiązek uzyskania zgody KRRiT na zmiany statutu spółek publicznej radiofonii i telewizji.

Ponadto, ustawa nowelizująca zmieniała brzmienie określonych przepisów ustawy o radiofonii i telewizji. Zmiany te obejmowały:

- przyznanie kompetencji w zakresie powoływania członków zarządu spółek publicznej radiofonii i telewizji ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa, spośród kandydatów posiadających kompetencje w dziedzinie radiofonii i telewizji oraz nieskazanych prawomocnym wyrokiem za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe;

¹² Ustawa z dnia 30 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji (Dz.U. ...).

¹³ Tvn24.pl, [Sejm uchwalił nowelizację tzw. ustawy medialnej](#), 30 grudnia 2015 r.

- określenie, że w skład rady nadzorczej spółek publicznej radiofonii i telewizji wchodzić ma trzech członków oraz że członków rad nadzorczych spółek powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw Skarbu Państwa;
- przekazanie wyłącznej kompetencji do powoływania dyrektora kierującego terenowym oddziałem spółki publicznej radiofonii i telewizji zarządowi spółki.

Ponadto, art. 2 ust. 1 ustawy nowelizującej stanowił, że z dniem wejścia tej ustawy w życie ulegają skróceniu kadencje oraz wygasają mandaty dotychczasowych członków zarządów i rad nadzorczych spółek TVP i Polskiego Radia.

Unormowania zawarte w art. 3 ustawy nowelizującej określały skutki wprowadzanych zmian w odniesieniu do dotychczasowych członków zarządu spółek publicznej radiofonii i telewizji. Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy nowelizującej, z dniem powołania nowego zarządu spółki na podstawie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji po zmianach, wygasał stosunek prawny będący podstawą zatrudnienia dotychczasowego członka zarządu takiej spółki.

Ustawa wchodziła w życie z dniem następującym po dniu jej ogłoszenia, a traci swą moc 30 czerwca 2016 r.

Na mocy uchwalonej nowelizacji z początkiem stycznia 2016 r. wygasły kadencje dotychczasowych władz mediów publicznych, a Minister Skarbu powołał nowe osoby na te stanowiska. Prezesem TVP został Jacek Kurski, natomiast prezesem Polskiego Radia – Barbara Stanisławczyk. Minister powołał również zarządy obu spółek. Jedną z pierwszych decyzji zarządu Polskiego Radia było rozwiązanie umowy z dotychczasowym dyrektorem Programu 1 Polskiego Radia, Kamilem Dąbrową.¹⁴

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego (K 13/16)

W sprawie K 13/16 Trybunał Konstytucyjny zajmował się połączonymi do wspólnego rozpoznania wnioskami Rzecznika Praw Obywatelskich oraz grupy posłów. Dotyczyły one zbadania zgodności z Konstytucją ustawy nowelizującej ustawę o radiofonii i telewizji z dnia 30 grudnia 2015 r.

Rzecznik Praw Obywatelskich zakwestionował wprowadzony przez ustawę nowelizującą mechanizm powoływania członków zarządów i rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa. Jak wyjaśnił wnioskodawca, konstytucyjnym organem państwa odpowiedzialnym za realizację misji mediów publicznych jest Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, a pozbawienie jej kompetencji w zakresie obsady personalnej władz spółek publicznej radiofonii i telewizji uniemożliwia temu podmiotowi

¹⁴ Gazetaprawna.pl, [PiS zmienia władze w mediach publicznych. Minister skarbu powołał nowe zarządy Polskiego Radia i Telewizji Polskiej](#), 8 stycznia 2016 r.

sprawowanie funkcji wynikających z art. 213 ust. 1 Konstytucji. Ponadto, rozwiązania uzależniające władze mediów publicznych od jednego z członków rządu prowadzić mogłyby do naruszenia gwarancji wolności słowa (art. 54 ust. 1 Konstytucji) oraz wolności mediów (art. 14 Konstytucji).

W ocenie RPO, celem ustawy nowelizującej było wyłącznie dokonanie zmian personalnych we władzach spółek, a taki cel ustawy pozostaje w sprzeczności z podstawowymi zasadami demokratycznego państwa prawnego, które zakładają racjonalne działanie ustawodawcy. Wreszcie, zdaniem Rzecznika, przyjęta w nowelizacji bardzo krótka (w praktyce kilkugodzinna) *vacatio legis* nie spełnia wymagania wprowadzenia odpowiedniego okresu dostosowawczego, wynikającego z art. 2 Konstytucji.

Wątpliwości Rzecznika dotyczyły również dopuszczalności ustawowego skrócenia kadencji zarządu i rady nadzorczej jednoosobowych spółek akcyjnych Skarbu Państwa, w ramach których działają jednostki publicznej radiofonii i telewizji. W jego ocenie, obowiązywanie zasady kadencyjności zapewnia organowi stabilność oraz niezależność od innych podmiotów. Tymczasem zmiany wprowadzone ustawą nowelizującą, polegające na skróceniu kadencji zarządów i rad nadzorczych spółek oraz uchyleniu katalogu przesłanek odwoływania członków tych organów przed upływem kadencji naruszyły zasadę ochrony interesów w toku (wynikającą z art. 2 Konstytucji) – zarówno w odniesieniu do osób zasiadających w organach spółek, jak i samych spółek.

Z kolei w ocenie grupy posłów, którzy sformułowali dalej idący wniosek, uchwalenie całej ustawy nowelizującej nastąpiło z naruszeniem zasady demokratycznego państwa prawnego (wyrażonej w art. 2 Konstytucji). Zasada zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa nakłada na ustawodawcę obowiązek przyjmowania rozwiązań, które zostaną uprzednio poddane merytorycznej debacie umożliwiającej analizę argumentów i wątpliwości zgłaszanych w toku prac sejmowych. Tymczasem proces uchwalania ustawy nowelizującej wynosił jedynie 3 dni, przez co nie został przeprowadzony w sposób rzetelny.

O niekonstytucyjności całej ustawy nowelizującej świadczyć miały, zdaniem grupy posłów, cele, jakim służyły wprowadzone zmiany, tj. wyłącznie zmiana sposobu kreowania składów zarządów i rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz pozbawienie KRRiT jej dotychczasowych kompetencji w tym zakresie. Powoływanie składu organów spółek przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa naruszyłoby zasadę niezależności i pluralizmu w sferze zarządzania i struktury mediów publicznych, a władze mediów publicznych stałyby się przez to zależne od organu władzy wykonawczej. Zniesienie zasady kadencyjności zarządów spółek publicznej radiofonii i telewizji, powiązane z zasadą ich powoływania i odwoływania przez ministra, doprowadziło do bezpośredniego podporządkowania zarządów mediów publicznych rządowi. Naruszyło przez to zasadę wolności mediów (art. 14 Konstytucji) oraz istotę konstytucyjnej wolności słowa (art. 54 ust. 1 Konstytucji). Zniesienie obowiązku uzyskania zgody KRRiT na przeprowadzenie zmian w statutach spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz przekazanie kompetencji dokonywania zmian ministrowi naruszyło także pozycję ustrojową i rolę KRRiT określoną w art. 213 ust. 1 Konstytucji.

W wyroku z dnia 13 grudnia 2016 r. Trybunał Konstytucyjny orzekł o niekonstytucyjności niektórych z kwestionowanych przepisów ustawy nowelizującej¹⁵. Stwierdzenie niekonstytucyjności dotyczyło przepisów, które pozbawiały KRRiT wpływu na sposób obsadzania organów spółek publicznej radiofonii i telewizji oraz wyłączały merytoryczny udział KRRiT w procedurze dokonywania zmian w statutach takich spółek.

Jednym z przepisów, którego niezgodność z Konstytucją stwierdził TK, był przepis modyfikujący m.in. procedurę powoływania zarządu w spółce publicznej radiofonii i telewizji poprzez odejście od wcześniejszego modelu zakładającego kompetencję KRRiT w tym zakresie. Z uwagi na to, że wynikająca z niego zmiana wyłączała udział KRRiT w powoływaniu i odwoływaniu członków tych organów, konstytucyjny organ państwa, mający stać na straży m.in. interesu publicznego w radiofonii i telewizji, został – w ocenie Trybunału – całkowicie pozbawiony wpływu na obsadę personalną organów kierujących działalnością spółek publicznej radiofonii i telewizji. Takie działanie ustawodawcy uznane zostało przez TK za niezgodne z art. 213 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 54 ust. 1 Konstytucji.

Jak podkreślił Trybunał, jeżeli ustawodawca decyduje się na przyjęcie modelu, w którym jednostki publicznej radiofonii i telewizji działają wyłącznie w formie jednoosobowej spółki akcyjnej Skarbu Państwa, powinien on jednocześnie przewidzieć odpowiednie kompetencje KRRiT umożliwiające kontrolę sposobu funkcjonowania takich podmiotów. TK zaznaczył, że pomimo licznych zmian wprowadzanych w ustawie o radiofonii i telewizji przed 2015 r., KRRiT nigdy nie była całkowicie pozbawiona wpływu na procedurę powoływania członków zarządu spółek publicznej radiofonii i telewizji.

Trybunał uznał również, że przepis ustawy nowelizacyjnej, który uchylał regulację dotyczącą przesłanek odwołania członków zarządu spółek (skazanie prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe; działanie na szkodę spółki bądź zaistnienia okoliczności trwale uniemożliwiających sprawowanie funkcji) był niezgodny z Konstytucją.

Zdaniem Trybunału, tu również niekonstytucyjność wynikała z całkowitego pozbawienia KRRiT wpływu na obsadę personalną zarządów spółek publicznej radiofonii i telewizji. TK podkreślił przy tym, że zniesienie wskazanych przesłanek oznacza samodzielne ustalanie kryteriów uzasadniających odwołanie z funkcji członka zarządu spółki publicznej radiofonii i telewizji przez organ upoważniony do podjęcia takiej decyzji. Zmiana ta znacznie poszerzyłaby możliwości odwoływania takich osób z pełnionej funkcji.

Ocena zgodności przepisów zmieniających procedurę obsadzania rad nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji została przeprowadzona przez Trybunał w sposób analogiczny do badanych uprzednio unormowań dotyczących zarządów takich spółek. TK przyjął, że konstytucyjna funkcja przypisana KRRiT wymaga stworzenia efektywnego mechanizmu wpływania przez ten organ państwa na działalność mediów publicznych (a ściślej, na skład personalny rady nadzorczej w spółce publicznej radiofonii i telewizji).

¹⁵ Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 grudnia 2016 r., sygn. akt K 13/16.

Z uwagi na uchwalenie ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o Radzie Mediów Narodowych i wynikające z niej modyfikacje niektórych przepisów ustawy o radiofonii i telewizji, które podlegały uprzednio zmianom wynikającym z ustawy nowelizującej będącej przedmiotem kontroli Trybunału, postępowanie w zakresie pozostałych zarzutów zostało umorzone. Dezaktualizacja zarzutów wynikała m.in. z zastąpienia mechanizmu obsadzania funkcji w zarządach i radach nadzorczych spółek publicznej radiofonii i telewizji przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa przez procedurę zakładającą udział nowo powołanego organu państwa – Rady Mediów Narodowych.

Skutkiem wyroku TK ustawodawca powinien podjąć niezwłoczne działania, które doprowadzą do osiągnięcia stanu zgodności z Konstytucją. Jak wskazał Trybunał, na ustawodawcy w szczególności spoczywa obowiązek przywrócenia decydującej roli KRRiT w ramach zarządzania mediami publicznymi.

Wyrok K 13/16 nadal nie został wykonany przez ustawodawcę, a w procesie obsadzania organów spółek publicznej radiofonii i telewizji decydujący głos, z pominięciem KRRiT, ma Rada Mediów Narodowych. Jak wskazuje Rzecznik Praw Obywatelskich, senackiemu projektowi ustawy o uchyleniu ustawy o Radzie Mediów Narodowych, który wpłynął do Sejmu 3 grudnia 2020 r. i miał służyć właśnie wykonaniu wyroku, dotychczas nie nadano numeru druku sejmowego oraz nie skierowano go do pierwszego czytania na posiedzeniu plenarnym. W związku z tym RPO zwrócił się w czerwcu 2023 r. do Marszałek Sejmu Elżbiety Witek o informację co do stanu prac zmierzających do doprowadzenia obowiązującego stanu prawnego do zgodności z orzecznictwem TK w obszarze mediów publicznych.¹⁶

Decyzje KRRiT (koncesje, kary). Odwołania od decyzji KRRiT. Izba Kontroli Nadzwyczajnej Sądu Najwyższego

Koncesje na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych

Rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych w Polsce odbywa się w oparciu o system koncesyjny. System koncesyjny opiera się na obowiązku uprzedniego uzyskania zgody organu władzy publicznej na prowadzenie określonej działalności gospodarczej¹⁷. Podstawą wydania takiej zgody jest ustalenie, że ubiegający się o nią podmiot spełnia określone w ustawie wymogi wykonywania działalności w danej dziedzinie. Należy podkreślić, że rozpowszechnianie programu radiowego lub telewizyjnego bez koncesji stanowi w Polsce przestępstwo zagrożone karą grzywny, karą ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat dwóch (art. 52 ust. 1 u.r.t.).

¹⁶ Rzecznik Praw Obywatelskich, [Co z wyrokiem TK o udziale KRRiT w powoływaniu władz rtv. Marcin Wiącek występuje do Marszałek Sejmu](#), 19 kwietnia 2023 r.

¹⁷ J. Sadowski [w:] Konstytucja RP, t. 1, Komentarz. Art. 1–86, red. M. Safjan, L. Bosek, Warszawa 2016, art. 54, s. 1297.

Ustawa o radiofonii i telewizji wprowadza zasadę, zgodnie z którą prawo rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych przysługuje jednostkom publicznej radiofonii i telewizji oraz osobom fizycznym, osobom prawnym i osobowym spółkom handlowym, które uzyskały koncesję na taką działalność (art. 2 ust. 1 u.r.t.). Możliwość koncesjonowania działalności w zakresie rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych ma swoje źródło w art. 54 ust. 2 Konstytucji, który stanowi wprawdzie, że cenzura prewencyjna środków społecznego przekazu oraz koncesjonowanie prasy są zakazane, jednocześnie jednak wskazuje, że ustawa może wprowadzić obowiązek uprzedniego uzyskania koncesji na prowadzenie stacji radiowej lub telewizyjnej¹⁸.

Ustawa potwierdza i doprecyzowuje tę zasadę w art. 33, który stanowi, że rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych, z wyjątkiem programów publicznej radiofonii i telewizji, wymaga uzyskania koncesji. Organem właściwym w sprawach koncesji jest Przewodniczący Krajowej Rady, który podejmuje decyzję w tej sprawie na podstawie uchwały Rady. Decyzja Przewodniczącego w tej sprawie jest ostateczna.

W doktrynie wskazuje się, że przy wydawaniu decyzji Przewodniczący jest związany uchwałą KRRiT i ma obowiązek zastosowania się do niej oraz uwzględnienia w decyzji prezentowanego przez Radę stanowiska¹⁹. Brak uchwały KRRiT w odniesieniu do konkretnej kwestii dotyczącej koncesji wyłącza możliwość podjęcia przez przewodniczącego KRRiT jakiegokolwiek decyzji²⁰.

Na gruncie obecnego stanu prawnego uchwała Rady może być poddana kontroli sądowoadministracyjnej w toku kontrolowania wydanej na jej podstawie decyzji Przewodniczącego²¹. Z kolei od ostatecznej decyzji Przewodniczącego w sprawach koncesji przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy. Stanowisko to znajduje oparcie w rozstrzygnięciach Przewodniczącego, który uznaje prawo do złożenia w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Koncesja może być udzielona osobie fizycznej posiadającej obywatelstwo polskie i stałe miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobie prawnej lub osobowej spółce handlowej, które mają siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jednocześnie ustawa wprowadza bardziej rygorystyczne ograniczenia wobec spółek z udziałem kapitału zagranicznego, stanowiąc m.in., że udział kapitałowy osób zagranicznych nie może przekraczać 49% (ust. 2).

Art. 36 ustawy ustanawia przesłanki, które oceniane są w procedurze udzielania koncesji (katalog ten ma charakter otwarty). Do okoliczności tych należą:

¹⁸ A. Niewęglowski, Ustawa o radiofonii i telewizji. Komentarz, Art. 33, LEX/el.

¹⁹ Ibid.

²⁰ Zob. wyrok NSA z 27.02.2018 r., [II GSK 1412/16](#); wyrok WSA w Warszawie z 3.11.2004 r., [II SA 3986/03](#).

²¹ Zob. wyrok WSA w Warszawie z 25.04.2005 r., [VI SA/Wa 634/04](#).

- 1) stopień zgodności zamierzonej działalności programowej z zadaniami radiofonii i telewizji, z uwzględnieniem stopnia realizacji tych zadań przez innych nadawców działających na obszarze objętym koncesją;
- 2) możliwości dokonania przez wnioskodawcę koniecznych inwestycji i finansowania programu;
- 3) przewidywany udział w programie audycji wytworzonych przez nadawcę lub na jego zamówienie albo we współdziałaniu z innymi nadawcami;
- 4) przewidywany udział audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim i audycji europejskich w programie telewizyjnym albo utworów słowno-muzycznych w języku polskim w programie radiowym lub telewizyjnym;
- 5) dotychczasowe przestrzeganie przepisów dotyczących radiokomunikacji i środków masowego przekazu.

Jednocześnie ustawa zastrzega, że koncesji nie udziela się, jeżeli rozpowszechnianie programów przez wnioskodawcę mogłoby spowodować:

- 1) zagrożenie interesów kultury narodowej, dobrych obyczajów i wychowania, bezpieczeństwa i obronności państwa oraz zagrożenia dla bezpieczeństwa informacji niejawnych;
- 2) osiągnięcie przez wnioskodawcę pozycji dominującej w dziedzinie środków masowego przekazu na danym terenie.

Koncesja jest udzielana na okres 10 lat. W ustawie uregulowana została również kwestia przedłużenia koncesji. Zgodnie z art. 35a u.r.t., nadawca może złożyć wniosek o udzielenie koncesji na kolejny okres, nie później niż 12 miesięcy przed wygaśnięciem posiadanej koncesji. W przypadku złożenia przez nadawcę wniosku odmowa udzielenia koncesji na kolejny okres możliwa jest wyłącznie wtedy, gdy w stosunku do nadawcy zachodzi którakolwiek z przesłanek obligatoryjnego lub fakultatywnego cofnięcia koncesji.

Zgodnie z art. 38 ust. 1 u.r.t., istnieją cztery przypadki, gdy koncesję cofa się obligatoryjnie. Są to następujące okoliczności:

- 1) wydanie prawomocnego orzeczenia zakazującego nadawcy wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją;
- 2) rażące naruszenie warunków określonych w ustawie lub w koncesji;
- 3) wykonywanie działalności objętej koncesją w sposób sprzeczny z ustawą lub z warunkami określonymi w koncesji, gdy nadawca, pomimo wezwania Przewodniczącego Krajowej Rady, w wyznaczonym terminie nie usunął stanu faktycznego lub prawnego niezgodnego z warunkami określonymi w koncesji lub w ustawie;
- 4) zaniechanie rozpoczęcia rozpowszechniania przez nadawcę programu w terminie ustalonym w koncesji, pomimo wezwania Przewodniczącego Krajowej Rady, lub zaprzestanie wykonywania rozpowszechniania programu za pomocą wszystkich lub niektórych stacji nadawczych przez okres trzech kolejnych miesięcy – chyba że nadawca wykaże, że opóźnienie rozpoczęcia rozpowszechniania programu lub zaprzestanie rozpowszechniania programu zostały spowodowane okolicznościami od niego niezależnymi.

Do fakultatywnych przesłanek cofnięcia koncesji należą z kolei (art. 38 ust. 2):

- 1) spowodowanie rozpowszechnianiem programu zagrożenia dla interesów kultury narodowej, bezpieczeństwa i obronności państwa lub naruszenie norm dobrego obyczaju;
- 2) spowodowanie rozpowszechnianiem programu osiągnięcia przez nadawcę pozycji dominującej w dziedzinie środków masowego przekazu na danym rynku właściwym w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 3) przejęcie bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad działalnością nadawcy przez inną osobę.

Kary pieniężne wymierzane przez Przewodniczącego KRRiT

Art. 53, 53a-53d i 54 u.r.t. wprowadzają sankcję administracyjnoprawną w postaci kary pieniężnej wymierzonej za naruszenie wskazanych przepisów ustawy lub wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych.

Podstawowe znaczenie ma art. 53 u.r.t., zgodnie z którym Przewodniczący, w razie określonych naruszeń, może nałożyć karę na nadawcę programu (tj. osobę fizyczną, osobę prawną lub osobową spółkę handlową, która tworzy i zestawia program oraz rozpowszechnia go lub przekazuje innym osobom w celu rozpowszechniania). Kara nakładana jest w drodze decyzji administracyjnej. Stosując tę sankcję, uwzględniać należy zakres i stopień szkodliwości naruszenia, dotychczasową działalność nadawcy oraz jego możliwości finansowe²².

Kara może być wymierzona w związku z naruszeniem jednego lub więcej z szeregu enumeratywnie wskazanych przepisów ustawy. Stosunkowo często jako podstawa ukarania wskazywany jest tu art. 18 ust. 1 u.r.t., który wymaga od nadawców m.in., by audycje nie propagowały działań sprzecznych z prawem czy z polską racją stanu oraz postaw i poglądów sprzecznych z moralnością i dobrem społecznym.

Jako że ukaranie nadawcy może stanowić w powyższym przypadku ingerencję w swobodę wypowiedzi, orzecznictwo nakazuje, by każdorazowo rozpatrywać kwestię nałożenia kary przez pryzmat art. 10 EKPC oraz art. 54, art. 31 ust. 3 i art. 14 Konstytucji RP – z uwzględnieniem treści wypowiedzi, jej formy, środka przekazu, rodzaju kary, jej wysokości, kontekstu historycznego i społecznego wypowiedzi, wartości, których ochronie służy nałożenie kary pieniężnej, oraz przyczynienia się wypowiedzi i użytych środków wyrazu do debaty o sprawach publicznych²³.

Ustawa określa maksymalną wysokość kary nakładanej na nadawcę. Zgodnie z art. 53 ust. 1 wynosi ona 50% rocznej opłaty za prawo do dysponowania częstotliwością przeznaczoną do rozpowszechniania programu drogą naziemną. Jeżeli nadawca nie uiszcza opłaty za prawo do dysponowania taką częstotliwością, Przewodniczący może wymierzyć karę pieniężną w wysokości do 10% przychodu nadawcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Nie jest przy tym określona minimalna wysokość kary.

²² Zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 17.08.2017 r., VI ACa 1983/15.

²³ Wyrok Sądu Najwyższego z 2.07.2013 r., III SK 42/12.

Zgodnie z art. 53 ust. 4 u.r.t. kary pieniężnej nie można nałożyć, jeżeli od naruszenia obowiązku upłynął jeden rok. Bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany w chwili wydania przez Przewodniczącego decyzji o nałożeniu kary, natomiast nie ma wpływu na niego samo wszczęcie postępowania²⁴.

Odwołanie od decyzji Przewodniczącego w sprawach kar

Ustawa o radiofonii i telewizji reguluje tryb odwołania od decyzji Przewodniczącego KRRiT w sprawie nałożenia kary. Zgodnie z ustawą strona postępowania przed Przewodniczącym KRRiT może dokonać wyboru pomiędzy drogą cywilnoprawną (sądową) oraz administracyjną (wznowienie postępowania, uchylenie, zmiana lub stwierdzenie nieważności decyzji), przy czym wybór jednej z dróg zamyka możliwość skorzystania z drugiej.

W przypadku skorzystania z drogi sądowej stronie od decyzji Przewodniczącego KRRiT wydanych na podstawie art. 10 ust. 4 oraz art. 53–54 służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu gospodarczego. W postępowaniu tym sąd nie bada legalności decyzji organu publicznego, lecz rozpoznaje sprawę na nowo co do zasadności wymierzonej kary pieniężnej i jej wysokości²⁵.

Odwołanie od decyzji Przewodniczącego KRRiT wnosi się do sądu w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji za pośrednictwem Przewodniczącego. Może on w ramach autokontroli, w przypadku uznania odwołania za zasadne, nie przekazując akt sądowi, uchylić albo zmienić swoją decyzję w całości lub w części, o czym bezzwłocznie powiadamia stronę.

Uwzględniając odwołanie od decyzji, sąd albo uchyla, albo zmienia decyzję w całości lub w części i orzeka co do istoty sprawy. Uchylenie zaskarżonej decyzji Przewodniczącego KRRiT oznacza jej definitywne wyeliminowanie z obrotu prawnego jako dotkniętej istotnymi wadami. Oddalenie odwołania następuje natomiast, jeżeli nie ma podstaw do jego uwzględnienia. Możliwe jest także odrzucenie odwołania jako niedopuszczalnego lub nieuzupełnionego w terminie.

Orzeczenia zapadłe w toku postępowania przed Sądem Okręgowym w Warszawie mogą zostać następnie zaskarżone do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Od wszystkich wyroków sądu pierwszej instancji (oddalających odwołanie, zmieniających zaskarżoną decyzję i orzekających co do istoty sprawy lub uchylających zaskarżoną decyzję) przysługuje apelacja, natomiast postanowienia (o odrzuceniu odwołania lub o umorzeniu postępowania w sprawie) mogą być zaskarżone zażaleniem.

²⁴ A. Niewęglowski, Ustawa o radiofonii i telewizji. Komentarz, Art. 53, LEX/el.

²⁵ Zob. wyrok SO w Warszawie z 14.08.2013 r., XX GC 757/12; wyrok SO w Warszawie z 11.09.2018 r., XX GC 36/18.

W sprawie odwołania od decyzji Przewodniczącego KRRiT skarga kasacyjna od orzeczenia sądu drugiej instancji przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. Zgodnie z brzmieniem art. 26 § 1 pkt 1 ustawy o Sądzie Najwyższym, rozpoznanie skargi kasacyjnej w sprawie, w której wniesiono odwołanie od decyzji Przewodniczącego KRRiT należy do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych.

Powierzenie IKNSP kognicji w tej kategorii spraw może rodzić problemy ze względu na narastające wątpliwości co do statusu orzekających w niej osób. Wszyscy sędziowie Izby Kontroli zostali bowiem powołani na stanowiska przy udziale Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej zgodnie z przepisami obowiązującymi od 2018 r., a zatem wybranej w większości przez Sejm. W konsekwencji ich status oraz wydane przez nich orzeczenia mogą podlegać w przyszłości kwestionowaniu, jak miało to miejsce w przypadku osób zasiadających w dawnej Izbie Dyscyplinarnej SN.

Powyższe znajduje potwierdzenie w dotychczasowym orzecznictwie. W wyroku z 6 października 2021 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, odpowiadając na pytanie prejudycjalne, orzekł, że wydane jednoosobowo przez sędziego IKNSP orzeczenie należy uznać za niebyłe w sytuacji, gdy sam sędzia został powołany z rażącym naruszeniem „podstawowych norm dotyczących ustroju i funkcjonowania rozpatrywanego systemu sądownictwa”²⁶.

Praktyka stosowania przepisów ustawy – analiza wybranych decyzji KRRiT i Przewodniczącego KRRiT

Nakładanie kar na nadawców

Postępowania związane z treścią materiałów wyemitowanych przez media prywatne / krytyczne wobec większości rządzącej

Kara dla Radia Zet za materiał dotyczący przejazdu prezydenta Wołodymyra Zeleńskiego przez Polskę (sierpień 2023 r.)

11 sierpnia 2023 r., po przeprowadzeniu postępowania wszczętego z urzędu, Przewodniczący KRRiT podjął decyzję o ukaraniu spółki Eurozet Radio – nadawcy stacji radiowej Radio Zet, karą w wysokości 476 000 zł. Postępowanie dotyczyło wyemitowanego przez stację w

²⁶ Wyrok TSUE z 6 października 2021 r. w sprawie C-487/19.

porannym serwisie informacyjnym w dniu 22 grudnia 2022 r. przekazu w sprawie okoliczności przejazdu prezydenta Ukrainy W. Zeleńskiego przez terytorium Polski.²⁷

Autor materiału, Mariusz Gierszewski, ujawnił w nim m.in., że transport lecącego do USA prezydenta Ukrainy przez Polskę w grudniu 2022 r. odbywał się bez udziału polskich służb i policji. Dziennikarz powiązał ten fakt ze spadkiem zaufania amerykańskiego Secret Service do polskich służb, który miał wynikać z wcześniejszego skandalu – wybuchu granatnika w gabinecie Komendanta Głównego Policji.²⁸

W ocenie Przewodniczącego, wyemitowane przez Radio Zet w audycji treści nosiły cechy przekazu dezinformującego opinię publiczną i stały w sprzeczności z prawem, polską racją stanu i dobrem społecznym. Jako takie zatem naruszały art. 18 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, co uzasadnić miało wymierzenie kary. Przewodniczący powołał się tu w szczególności na odpowiedź uzyskaną od Pełnomocnika Rządu ds. Bezpieczeństwa Przestrzeni Informacyjnej RP, który stwierdził, że informacja podana przez radio była nieprawdziwa, zaś jej interpretacja stanowi „próbę wykorzystania nieprawdziwej informacji do deprecjonowania państwa polskiego”. Z kolei z odpowiedzi udzielonej przez Sekretarza Stanu w MSWiA wynikało jedynie, że redakcja nie kontaktowała się z resortem i podległymi mu służbami w celu weryfikacji informacji.²⁹

Stwierdzenie naruszenia art. 18 ust. 1 u.r.t. i wymierzenie wobec nadawcy kary w omawianym przypadku może stanowić naruszenie wolności wypowiedzi wynikające z przyjęcia przez Przewodniczącego KRRiT błędnej wykładni tego przepisu. Jak wskazuje się bowiem, przepis ten nie uprawnia do wyciągania negatywnych konsekwencji wobec nadawcy w razie ewentualnego stwierdzenia wyemitowania nieprawdziwej informacji, jeśli to działanie nie stanowiło propagowania działań sprzecznych z prawem czy polską racją stanu.³⁰

Nadawca Radia Zet zapowiedział odwołanie się od decyzji do sądu. Jak podkreśliła spółka, w odniesieniu do wyemitowanego materiału nie wpłynęło żadne sprostowanie, a ponadto Przewodniczący KRRiT nie posiada kompetencji do weryfikacji prawdziwości materiału, bowiem nie dysponuje dostępem do źródeł dziennikarskich ani państwowych informacji niejawnych.

Kara dla TOK FM za audycję poświęconą podręcznikowi do przedmiotu Historia i Teraźniejszość autorstwa prof. Wojciecha Roszkowskiego (kwiecień 2023 r.)

²⁷ KRRiT, [Spółka Eurozet Radio z karą za emisję przekazów dezinformujących opinię publiczną](#), 14 sierpnia 2023 r.

²⁸ M. Jałoszewski, [Szef KRRiT Maciej Świrski nałożył na Radio ZET półmilionową karę niezgodnie z prawem. Odpowiedź za to?](#), OKO.press, 21 sierpnia 2023 r.

²⁹ KRRiT, [Spółka Eurozet Radio z karą za emisję przekazów dezinformujących opinię publiczną](#), 14 sierpnia 2023 r.

³⁰ Analiza podstawy prawnej decyzji przygotowana przez r.pr. P. Jakubowskiego dla OKO.press (dostępna [tu](#)).

Decyzją z dnia 28 kwietnia 2023 r. Przewodniczący KRRiT wymierzył spółce Inforadio – nadawcy radia TOK FM – karę w wysokości 80 000 zł (bliskiej ustawowemu maksimum w tym przypadku). Postępowanie, które zostało zainicjowane po wpłynięciu skargi wydawcy podręcznika do przedmiotu Historia i Teraźniejszość autorstwa prof. W. Roszkowskiego, dotyczyło wyemitowanej przez radio TOK FM audycji „Pierwsze śniadanie w TOK-u” z 7 czerwca 2022 r.³¹

W trakcie audycji prowadzący Piotr Maślak oraz jego gość, nauczyciel historii, wymieniali się opiniami na temat podręcznika do HiT. Uznali oni, że podręcznik jest formą propagandy i posługuje się mową nienawiści (m.in. homofobii). W pewnym momencie prowadzący stwierdził: *"Czyta się to jak podręcznik, przepraszam za to porównanie, dla Hitlerjugend jakiś trochę, chwilami, nie wszędzie, ale chwilami"*.³²

Stwierdzając naruszenie przez spółkę Inforadio, w wyniku emisji audycji, art. 18 ust. 1 u.r.t., Przewodniczący wskazał, że propagowała ona działania sprzeczne z prawem oraz poglądy i postawy sprzeczne z moralnością i dobrem społecznym. Ponadto, w ocenie Przewodniczącego, audycja zawierała treści dyskryminujące i nawołujące do nienawiści. Nakładając karę, Przewodniczący zauważył, że *„dziennikarze mają prawo do opisywania zdarzeń mogących bulwersować społeczeństwo. Istnieje jednak wymóg, by odbywało się to z zachowaniem zawodowej staranności i rzetelności w gromadzeniu i wykorzystywaniu materiałów”*.³³

Przewodniczący KRRiT uznał, że w audycji *„pojawiły się treści dyskryminujące i nawołujące do nienawiści z uwagi na poglądy polityczne (...) użyto obraźliwych, stygmatyzujących określeń wobec prof. Wojciecha Roszkowskiego, przez co naruszono jego godność zagwarantowaną konstytucyjnie”, a także „poniżono i naruszono godność ofiar II Wojny Światowej, w tym Żydów”*. W decyzji podkreślono również, że podanie informacji o pełnieniu przez W. Roszkowskiego mandatu europarlamentarzysty popieranego przez PiS oznacza, że negatywne opinie o podręczniku są obraźliwe dla PiS oraz wszystkich osób, które podzielają poglądy tej partii.

Nadawca radia odwołał się od decyzji do Sądu Okręgowego w Warszawie, zarzucając jej m.in. błędne zastosowanie art. 18 ust. 1 ustawy, jak również odmienne zakreszenie przedmiotu postępowania w decyzji o wszczęciu postępowania oraz w decyzji o nałożeniu kary. W maju 2023 r. na stronie internetowej TOK FM opublikowana została też „Biała księga”, stanowiąca zapis obszernej, wielomiesięcznej korespondencji nadawcy z Przewodniczącym KRRiT.³⁴

³¹ KRRiT, [Decyzja Przewodniczącego KRRiT o nałożeniu kary 80 tys. zł. na nadawcę programu TOK FM](#), 28 kwietnia 2023 r.

³² P. Pacewicz, [Świrski ukarał TOK FM. 80 tys. zł za naruszenie godności Roszkowskiego, PiS i Żydów](#), OKO.press, 8 maja 2023 r.

³³ <https://www.gov.pl/attachment/6ab58759-9b4f-4f8c-9d72-1569e16ba494>

³⁴ TOK FM, [Biała Księga - korespondencja nadawcy Radia TOK FM z Przewodniczącym KRRiT](#) (dostęp: 23.08.2023).

Kara dla TVN 24 za relacjonowanie protestów pod Sejmem w 2016 r. (grudzień 2017 r.)

13 grudnia 2017 r. Przewodniczący KRRiT wydał decyzję o nałożeniu na nadawcę stacji telewizyjnej TVN24, spółki TVN, kary w wysokości 1,48 mln zł (tym samym była to najwyższa do tej pory kara wymierzona jakimkolwiek nadawcy w historii KRRiT).

Sprawa dotyczyła sposobu relacjonowania przez stację kryzysu parlamentarnego i związanych z nim protestów w dniach 16-18 grudnia 2016 r. Sytuacja ta związana była z wykluczeniem z obrad przez Marszałka Sejmu posła Jacka Szczerby i zaowocowała m.in. blokadą mównicy przez innych posłów opozycji, okupacją Sali Plenarnej Sejmu oraz przeniesieniem obrad do Sali Kolumnowej, utarczkami słownymi i fizycznymi pomiędzy posłami większości rządzącej i opozycji, a także demonstracjami obywateli pod budynkiem Sejmu.

W ocenie Przewodniczącego KRRiT, relacjonując wydarzenia z grudnia 2016 r. stacja TVN24 dopuściła się propagowania działań sprzecznych z prawem i sprzyjania zachowaniom zagrażającym bezpieczeństwu, a zatem naruszyła art. 18 ust. 1 i 3 u.r.t. W swych materiałach TVN24 miała zachęcać widzów do udziału w zgromadzeniu przed budynkiem Sejmu RP, nie informując przy tym o jej rozwiązaniu przez policję. Ponadto, stacji zarzucono jednostronne prezentowanie wydarzeń wynikające z doboru zaproszonych do studia komentatorów, fałszywe przedstawianie wydarzeń poprzez manipulację obrazem oraz brak niezwłocznego prostowania informacji nieprawdziwych.³⁵

Uzasadnienie decyzji opierało się w dużej mierze na opinii sporządzonej przez dr Hannę Karp, związaną z pravicowymi mediami komentatorkę i wykładowczynię medioznawstwa w Wyższej Szkole Kultury Społecznej i Medialnej w Toruniu. Przyjęła ona, bez przeprowadzania własnej analizy, że wydarzenia z grudnia 2016 r. były nielegalne (m.in. blokowanie mównicy w Sejmie i wjazdu do budynku Sejmu), podczas gdy w momencie sporządzania opinii odpowiedzialność karna czy wykroczeniowa protestujących obywateli ani posłów nie została stwierdzona żadnym prawomocnym wyrokiem sądu.³⁶

Nałożenie kary na nadawcę TVN24 spotkało się z krytyką ze strony licznych środowisk. Swoją protest wyraziły m.in. Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Towarzystwo Dziennikarskie, Reporterzy bez Granic, jurorzy konkursu Grand Press, Izba Wydawców Prasy i Stowarzyszenie Wolnego Słowa. Jak wskazała w swym stanowisku HFPC, rekordowo wysoko kara może nie tylko stanowić represję wobec konkretnej stacji telewizyjnej, ale przede wszystkim wywołać efekt mrozący względem innych nadawców, którzy chcieliby rzetelnie wypełniać swoje zadania.³⁷

³⁵ E. Rutkowska, P. Słowik, [Prawda o rekordowej karze dla TVN](#), Dziennik Gazeta Prawna, 14 grudnia 2017 r.

³⁶ D. Flis, [OKO.press ujawnia utajnioną analizę dr Karp z uczelni Rydyzka, która posłużyła KRRiT do ukarania TVN24](#), OKO.press, 15 grudnia 2017 r.

³⁷ TVN24, [Helsińska Fundacja Praw Człowieka: apelujemy o respektowanie standardów wolności słowa](#), 13 grudnia 2017 r.

Do sprawy odniósł się również Departament Stanu USA. Wyrażając zaniepokojenie faktem nałożenia kary na spółkę TVN, jego rzeczniczka prasowa podkreśliła, że decyzja ta „*zdaje się podważać wolność mediów w Polsce*”. Z kolei podczas konferencji prasowej w Parlamencie Europejskim lider grupy liberalnej stwierdził, że może się to przyczynić do przyspieszenia uruchomienia wobec Polski mechanizmu przewidzianego w art. 7 Traktatu o Unii Europejskiej, umożliwiającego nałożenie sankcji.³⁸

W styczniu 2018 r. Przewodniczący KRRiT poinformował o uchyleniu nałożonej kary. Jak uzasadnił, wpływ na jego decyzję miało zapoznanie się ze stanowiskami strony społecznej oraz dodatkowa analiza argumentów przedstawionych przez telewizję TVN.³⁹

Upomnienie dla TVN 24 za audycję z udziałem prof. Barbary Engelking o stosunkach polsko-żydowskich w trakcie II Wojny Światowej (kwiecień 2023 r.)

W kwietniu 2023 r. wszczęte zostały dwa postępowania wyjaśniające wobec spółki TVN S.A. Dotyczyły one emisji **odcinków programu „Kropka nad i” z 18 i 19 kwietnia 2023 r., poświęconych udziałowi Polaków w Holocauście**, w których udział wzięły Agnieszka Holland oraz prof. Barbara Engelking. Podczas pierwszej rozmowy prowadząca Monika Olejnik miała, zdaniem Przewodniczącego KRRiT, dopuścić się wypowiedzi niezgodnych z faktami historycznymi. Z kolei w drugiej rozmowie, jak informuje Przewodniczący, „*pojawiły się treści antypolskie, fałszowano historię, przypisywano Polakom winę za zagładę Żydów w getcie*”.⁴⁰ Przewodniczący KRRiT ostatecznie nie postanowił o nałożeniu kary na nadawcę. Sformułował jednak wobec stacji upomnienie, wskazując, że kwestionowany materiał „był w znacznym stopniu jednostronny i nie uwzględniał wrażliwości różnych grup odbiorców”.⁴¹

Kara dla TVN 24 za materiał „Franciszkańska 3” o pedofilii wśród księży (marzec 2023 r.)

Postępowanie o ukaranie tego samego nadawcy zostało również wszczęte w marcu 2023 r. w odniesieniu do kolejnego reportażu wyemitowanego w TVN24.⁴² **Reportaż Marcina Gutowskiego „Franciszkańska 3”**, który miał premierę w dniu 6 marca 2023 r., ujawnił, że Karol Wojtyła wiedział o kilku przypadkach pedofilii wśród księży, ale jego działanie sprowadzało się wyłącznie do przenoszenia sprawców w inne miejsce oraz ignorowania losu ofiar. Przed wszczęciem postępowania do KRRiT wpłynęło ponad 6000 skarg, do których

³⁸ E. Rutkowska, P. Słowik, [Prawda o rekordowej karze dla TVN](#), Dziennik Gazeta Prawna, 14 grudnia 2017 r.

³⁹ TVN24, [Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Witold Kołodziejewski, uchylił decyzję w sprawie nałożenia kary na TVN](#), 11 stycznia 2018 r.

⁴⁰ M. Niedbalski, [Przewodniczący KRRiT prowadzi dwa postępowania w sprawie "Kropki nad i" TVN 24](#), Press.pl, 25 kwietnia 2023 r.

⁴¹ M. Niedbalski, [Świrski nie ukarał TVN 24 za "Kropkę nad i" z prof. Engelking. Ale poucza o pluralizmie](#), Press.pl, 21 maja 2024 r.

⁴² KRRiT, [Przewodniczący KRRiT Maciej Świrski wszczyna postępowanie w sprawie reportażu TVN pt. „Franciszkańska 3”](#), 1 kwietnia 2023 r.

składania zachęcało m.in. Radio Maryja.⁴³ W dniu 4 marca 2024 r. Przewodniczący KRRiT nałożył na nadawcę karę pieniężną w wysokości 550 000 złotych.⁴⁴ W treści uzasadnienia decyzji wskazano, powołując się na opinie eksperckie, że kwestionowany materiał W toku postępowania wyjaśniającego, wszczętego przez KRRiT, eksperci potwierdzili, iż materiał nie spełnia[ł] kryteriów reportażu oraz standardów etyki dziennikarskiej” ze względu na „brak obiektywizmu i rzetelności dziennikarskiej”, stronniczość, wybiórczą selekcję źródeł i korzystanie z „technik manipulacyjnych”. Zdaniem Przewodniczącego KRRiT dziennikarze, którzy przygotowali audycję, naruszyli swoje obowiązki wynikające z „ustaw[y] z dnia 26 stycznia 1984 roku Prawo prasowe oraz ustaw[y] z dnia 29 grudnia 1992 o radiofonii i telewizji, które **zobowiązują do dostarczania rzetelnych informacji oraz poszanowania uczuć religijnych odbiorców** [podkreślenie własne]”.

Kara dla TOK FM na podstawie wybranych audycji za „brutalizację języka debaty politycznej” (styczeń-kwiecień 2023 r.)

Postępowanie w sprawie audycji emitowanych w radiu TOK FM zostało wszczęte przez Przewodniczącego KRRiT z urzędu. Decyzja została wydana na podstawie oceny przeprowadzonej na przeprowadzonego na wybranej próbie programowej (monitoringiem objęto audycje wyemitowane 24 stycznia, 1, 17 i 25 lutego oraz 15 kwietnia 2023 roku). Przewodniczący w treści decyzji wskazał pięć audycji, „w których w szczególności zaistniały wypowiedzi spełniające przesłanki świadczące o postępującej brutalizacji języka debaty publicznej, zmierzające do zacierania granicy między zaangażowaną publicystyką a mową nienawiści”. W ocenie Przewodniczącego audycje te zawierały „sformułowania znieważające, poniżające i naruszające godność najważniejszych osób w państwie, w tym Prezydenta Rzeczypospolitej. Znalazły się tam również wypowiedzi ośmieszające i wyszydzające niektóre osoby i grupy społeczne, co w konsekwencji mogło budzić w stosunku do nich niechęć bądź wrogość”. Przewodniczący nałożył na nadawcę karę powołując się na zasadę rzetelności i staranności zawodowej, ale także zarzucając dziennikarzom rozpowszechnianie „treści naruszających prawa innych osób oraz propagujących zachowania dyskryminacyjne ze względu na poglądy polityczne”. Kara wyniosła 88 000 złotych.

Komunikaty o wszczętych wobec nadawców prywatnych postępowaniach i czynnościach wyjaśniających

Poza opisanymi wyżej przypadkami nałożenia kary finansowej, w ostatnim czasie KRRiT informowała o wszczęciu szeregu postępowań lub czynności wyjaśniających w innych sprawach dotyczących treści wyemitowanych przez nadawców prywatnych. W każdym przypadku chodzi o potencjalne naruszenie art. 18 u.r.t. Cechą wspólną materiałów, których

⁴³ [W KRRiT jest już ok. 4,5 tys. skarg na reportaż TVN 24 "Franciszkańska 3" - Press.pl - najnowsze informacje z branży medialnej, marketingowej, reklamowej i public relations](#); zob. także poniżej.

⁴⁴ <https://www.gov.pl/web/krrit/spolka-tvn-sa-naruszyła-art-18-ust-1-i-2-ustawy-o-radiofonii-i-telewizji-poprzez-emisje-audycji-pt-bielmo-franciszkańska-3-program-tvn-24-cykl-czarno-na-białym-6-marca-2023-roku--jest-decyzja-przewodniczącego-krrit>.

dotyczą postępowania, jest zawarta w nich krytyka polityków większości rządzącej lub poruszanie tematów potencjalnie niewygodnych z jej punktu widzenia.

30 grudnia 2022 r. Przewodniczący KRRiT wszczął z urzędu postępowanie w sprawie ukarania TVN S.A., nadawcy stacji TVN24, w związku z emisją **reportażu „Siła kłamstwa”**. Reportaż autorstwa Piotra Świerczka poruszał tematykę możliwych manipulacji, jakich mogła dopuścić się podkomisja do spraw zbadania katastrofy w Smoleńsku w 2010 r., by forsować tezę o dokonaniu tam zamachu. Przedmiotem postępowania ma być zbadanie, czy nadawca – poprzez „propagowanie nieprawdziwych informacji oraz działań sprzecznych z polską racją stanu i zagrażających bezpieczeństwu publicznemu” – naruszył przepisy ustawy. Przewodniczący KRRiT będzie również badać w jakim stopniu ewentualne rozpowszechnianie nieprawdziwych i nierzetelnych informacji narusza warunki koncesji udzielonej TVN S.A. na nadawanie programu.⁴⁵

W związku ze wszczęciem postępowania Helsińska Fundacja Praw Człowieka zaapelował do Przewodniczącego o rzetelne wykonywanie ustawowych zadań i respektowanie standardów wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji. Zdaniem HFPC, wszczęcie postępowania w sprawie ukarania nadawcy mogło mieć w rzeczywistości na celu wywołanie efektu mrożącego, czyli stanowić próbę zniechęcenia mediów do krytycznego przyglądania się działalności tzw. podkomisji smoleńskiej.⁴⁶

Na chwilę przygotowywania raportu stan postępowania nie jest znany. Informacje o toczącym się postępowaniu są udzielane w ograniczonym stopniu nawet członkom KRRiT.⁴⁷

Przewodniczący KRRiT prowadzi również obecnie kilka postępowań wyjaśniających.

Na początku kwietnia 2023 r. Przewodniczący KRRiT poinformował o wszczęciu z urzędu takiego postępowania wobec nadawcy Radia Zet w związku z **publikacją na temat męża Marszałek Sejmu Elżbiety Witek z PiS**.⁴⁸ Radio Zet podało, że mąż Elżbiety Witek od kilkunastu miesięcy przebywa na OIOM-ie w Legnicy, w związku z czym do prokuratury wpłynęło zawiadomienie w sprawie możliwego przekroczenia uprawnień w szpitalu. Zawiadomienie to złożyła córka zmarłej pacjentki, której matka nie mogła dostać miejsca na oddziale intensywnej terapii. Zdaniem kobiety stało się tak, ponieważ zajmował je mąż

⁴⁵ KRRiT, [Postępowanie w sprawie ukarania nadawcy TVN S.A. w trybie określonym w art. 53 ust. 1 u.r.t.](#), 30 grudnia 2022 r.

⁴⁶ M. Niedbalski, [HFPC krytykuje postępowanie przewodniczącego KRRiT w sprawie ukarania TVN](#), Press.pl, 13 stycznia 2023 r.

⁴⁷ M. Kowalczyk, [KRRiT milczy w sprawie reportażu TVN "Siła kłamstwa". Milionowa kara ma być straszakiem](#), Press.pl, 7 sierpnia 2023 r.

⁴⁸ (4) KRRiT w serwisie X: „Przewodniczący KRRiT Maciej Świrski wszczął z urzędu postępowanie wyjaśniające w związku z publikacją 6.04.2023 r. na stronie Radia ZET informacji o pacjentce z Legnicy, zmarłej rzekomo z powodu „zablokowania” przez męża Marszałka Sejmu Elżbiety Witek szpitalnego oddziału OIOM. <https://t.co/1nTADOnjBN>” / X (twitter.com)

Marszałek Sejmu, który powinien być objęty leczeniem paliatywnym. Z informacji wynika, że w związku z publikacją do KRRiT nie wpłynęły żadne skargi.⁴⁹

W lipcu 2023 r. Przewodniczący KRRiT, z kolei, zawiadomił o wszczęciu czynności wyjaśniających w sprawie **materiału TVN poświęconego interwencji policji wobec pani Joanny z Krakowa**.⁵⁰ W wydaniu „Faktów” TVN przedstawiona została historia pani Joanny, która zażyła tabletkę wczesnoporonną, a gdy poczuła się źle, postanowiła skontaktować się ze swoją psychiatrą. Podczas wizyty lekarka skontaktowała się z policją, informując, że jej pacjentka chce popełnić samobójstwo, czego skutkiem było pojawienie się funkcjonariuszy w mieszkaniu kobiety. Przewodniczący przytoczył we wpisie internetowym informującym o wszczęciu czynności art. 6 ust. 1 Prawa prasowego, który stanowi, że prasa jest zobowiązana do prawdziwego przedstawiania omawianych zjawisk, podczas gdy ustawa o radiofonii i telewizji nie uprawnia go do badania zgodności emitowanych przez nadawców treści z Prawem prasowym.

Postępowania związane z treścią materiałów wyemitowanych przez media publiczne – bierność KRRiT

Brak reakcji na materiały dotyczące społeczności LGBT+

W lutym 2020 r. Przewodniczący KRRiT poinformował Rzecznika Praw Obywatelskich, że nie znajduje podstaw do uznania, iż wyemitowany przez TVP **dokument „Inwazja”**, poświęcony marszom społeczności LGBT, naruszył prawo. Przewodniczący podzielił stanowisko TVP, zgodnie z którym *"Inwazja" jest "ważnym głosem w toczącej się od wielu miesięcy debacie publicznej na temat roli, planów i metod działania środowisk LGBT, a jego istotnym elementem są sceny nagrywane ukrytymi kamerami przez dziennikarkę, która wniknęła do jednej z organizacji wspierających ideologię LGBT"*.⁵¹ Tymczasem, jak argumentował RPO, wyemitowany w TVP 1 wzmaga społeczną nienawiść wobec osób LGBT i narusza ich godność. Przekonywano w nim m.in., że organizacje LGBT wożą ludzi po kraju na manifestacje, atakują Kościół i domagają się legalizacji pedofilii.

Podobnie, w lipcu 2020 r. KRRiT nie dopatrzyła się naruszenia prawa w wypowiedzi dziennikarza Romana Wawrzyniaka z Radia Poznań. Podczas jednej z audycji publicznego radia nazwał on społeczność LGBT **„tęczową zarazą” i „barbarzyńcami”**. W ocenie KRRiT, w ten sposób prowadzący program ocenił zachowanie tych osób *"przez pryzmat swojego światopoglądu i wartości, jakie wyznaje"*.⁵²

⁴⁹ A. Małkowska-Szozda, [Szef KRRiT wszczął postępowanie w związku z publikacją Radia Zet nt. męża Elżbiety Witek](#), Press.pl, 7 kwietnia 2023 r.

⁵⁰ Press.pl, [Maciej Świrski wszczął postępowanie w sprawie TVN i materiału o Joannie z Krakowa](#), 21 lipca 2023 r.

⁵¹ Press.pl, [KRRiT: TVP nie naruszyła przepisów, pokazując reportaż "Inwazja"](#), 19 lutego 2020 r.

⁵² Press.pl, [KRRiT nie widzi nic złego w "tęczowej zarazie" na antenie Radia Poznań](#), 29 grudnia 2020 r.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie dopatrzyła się naruszenia ustawy przez Telewizję Polską również wówczas, gdy na antenie padły **słowa ówczesnego posła Przemysława Czarnka o osobach LGBT**. W trakcie programu "Studio Polska" 13 czerwca 2020 r. w TVP Info Czarnek powiedział: *"Brońmy nas przed ideologią LGBT i skończmy słuchać tych idiotyzmów o jakichś prawach człowieka czy jakiejś równości. Ci ludzie nie są równi ludziom normalnym i skończmy wreszcie z tą dyskusją"*. W ocenie KRRiT gość programu odniósł się wyłącznie do „nieuprawnionego wykorzystywania przez środowisko LGBT argumentów związanych z prawami człowieka” oraz „przekonania o posiadaniu praw do nabycia szczególnych przywilejów w społeczeństwie”.⁵³

Wśród innych przykładów bierności KRRiT w zakresie materiałów mogących uderzać w społeczność LGBT+ można też wskazać:

- nieukaranie nadawcy TVP1 w związku z wypowiedziami homofobicznymi i transfobicznymi w odcinku programu „**Motel Polska**” w maju 2021 r.;⁵⁴
- niedopatrzeniu się naruszenia ustawy przez Telewizję Polską w prowadzonej przez Michała Rachonia **debacie o seksualności Freddiego Mercury'ego po emisji filmu „Bohemian Rhapsody”** w 2022 r.⁵⁵

Bierność KRRiT w zakresie rozpatrywania skarg na materiały nadawców publicznych dotyczące społeczności LGBT+ była przedmiotem szczególnych działań Fundacji BASTA, która sama formułowała tego rodzaju skargi w wielu sprawach. Większość z nich nie została rozpatrzona lub nie doprowadziła do żadnych działań następczych KRRiT. W takich przypadkach Fundacja zdecydowała się na skorzystanie ze środków ochrony sądowej, głównie skargi na bezczynność organu. W kilku sprawach zapadły już orzeczenia NSA potwierdzające, że KRRiT była prawnie zobowiązana rozpatrzyć skargi i wszcząć formalne postępowanie w sprawie⁵⁶. Co ciekawe Fundacja złożyła także skargę do Komisji Europejskiej, zarzucając polskim organom nieefektywność działań przeciwko przemocy lub nienawiści m.in. ze względu na orientację seksualną w mediach publicznych. Może to bowiem stanowić naruszenie art. 6 unijnej dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych⁵⁷.

⁵³ Press.pl, [Skandaliczne słowa Czarnka o osobach LGBT w TVP Info. KRRiT problemu nie widzi](#), 23 listopada 2020 r.

⁵⁴ https://press.pl/tresc/65877,krrit-nie-stwierdzila-naruszenia-przepisow-w-programie-tvp-_motel-polska

⁵⁵ https://press.pl/tresc/69399,krrit-_tvp-nie-naruszyła-przepisow-debata-rachonia-po-_bohemian-rhapsody

⁵⁶ Zob. komunikat na stronie Fundacji BASTA: <https://fundacijabasta.pl/szef-krrit-musi-sie-zajac-skargami-na-homofobiczne-tresci/> oraz raport Fundacji: <https://fundacijabasta.pl/w-sluzbie-partii-raport-fundacja-basta-nt-biernosci-przewodniczacego-krajowej-rady-radiofonii-i-telewizji/>.

⁵⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych.

Monitorowanie działalności mediów publicznych w trakcie kampanii przed wyborami prezydenckimi w 2020 roku

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, jako jedno ze swoich szczególnych zadań ustawowych, ma obowiązek monitorować, w jaki sposób nadawcy publiczni realizują ciążące na nich obowiązki w zakresie organizowania debat kandydatów czy też przeznaczania czasu antenowego oraz udostępniania ogłoszeń wyborczych, jak również relacjonowania kampanii wyborczej w sposób wyważony i neutralny, z uwzględnieniem zasad pluralizmu⁵⁸.

- Brak szybkiej i skutecznej reakcji na skargi składane indywidualne w związku ze sposobem relacjonowania kampanii i przedstawiania kandydatów w materiałach nadawców publicznych, zarzucających im przede wszystkim stronnictwo i nierzetelność⁵⁹. Dodatkowy problem, który nie spotkał się z reakcją KRRiT był ogólny brak równości traktowania kandydatów, widoczny przede wszystkim w dysproporcji czasu antenowego poświęcanego poszczególnym kandydatom⁶⁰.
- Wątpliwości co do rzetelności działania m.in. telewizji publicznej potwierdził ODIHR (Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka) w sprawozdaniu końcowym z obserwacji wyborów, wskazując, że TVP „nie wywiązała się z przewidzianego prawem obowiązku zapewnienia wyważonego i bezstronnego przekazu. Zamiast tego TVP odgrywała instrumentalną rolę w kampanii wyborczej urzędującego prezydenta, często przedstawiając jego głównego rywala jako zagrożenie dla polskich wartości i interesów państwa. Niekiedy przekaz miewał podteksty ksenofobiczne i antysemickie”⁶¹. Na problem związany ze stronnictwem materiałów emitowanych przez telewizję publiczną w trakcie kampanii oraz brakiem odpowiedniej reakcji ze strony KRRiT na skargi indywidualne zwracał także uwagę Rzecznik Praw Obywatelskich⁶².
- Szczególne wątpliwości dotyczące realizacji przez media publiczne ich obowiązków w okresie przedwyborczym dotyczyły sposobu organizacji i przeprowadzenia debaty telewizyjnej przed pierwszą turą wyborów prezydenckich. Jeden z głównych problemów stanowił brak równości czasu zapewnionego kandydatom w trakcie debaty.

⁵⁸ D. Bychawska-Siniarska, Obowiązki mediów publicznych w okresie przedwyborczym,

⁵⁹ zob. m.in. M. Kozielski, [Skargi na TVP za sposób informowania o przebiegu kampanii wyborczej](#), 2020.

⁶⁰ zob. [wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich do Prezesa Zarządu Telewizji Polskiej z 30 czerwca 2020 roku](#).

⁶¹ Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR), [Sprawozdanie końcowe z misji obserwacji wyborów prezydenckich w 2020 roku w Polsce](#), str. 21.

⁶² Zob. [wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich z 22 czerwca 2020 roku](#) oraz z [3 maja 2020 roku](#), a także postępowania prowadzone przez Rzecznika m.in: w sprawie materiału pt. „Przedwyborcza mobilizacja” (TVP) z 24 czerwca 2020 roku (<https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/krrit-wiadomosci-tvp-24-czerwca-to-podsumowanie-kadencji-prezydenta>) oraz spotkania wyborczego Andrzeja Dudy w Krakowie (<https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-pyta-tvp-ws-spotkania-wyborczego-prezydenta-w-krakowie>).

Jak wskazał ODIHR w swoim sprawozdaniu z obserwacji wyborów w 2020 roku, „[d]ebata była prowadzona w formie jednogminutowych odpowiedzi na identyczne pytania, [co] nie pozwoliło to na istotną dyskusję, która umożliwiłaby wyborcom porównanie propozycji programowych i ich ocenę. Po debacie urzędujący prezydent otrzymał możliwość wzięcia udziału w długim wywiadzie na żywo, podczas gdy w przypadku innych kandydatów wyemitowano jedynie nagrane wcześniej krótkie wypowiedzi”. Zdaniem ODIHR, takie „uprzywilejowane traktowanie danego kandydata przez media publiczne należy uznać za niewłaściwe wykorzystywanie środków publicznych [...]”⁶³.

W odpowiedzi na zarzuty dotyczące braku stosownej reakcji KRRiT Przewodniczący Rady utrzymuje, że nie posiada ona obecnie podstawy prawnej do podejmowania działań i nakładania kar w sprawach dotyczących relacjonowania przez nadawców publicznych kampanii wyborczej, ponieważ nie zostały one ujęte w art. 53 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji⁶⁴. Brak skutecznego nadzoru ze strony KRRiT na stronniczość mediów publicznych sprawiły jednak, że wyborcy mieli ograniczony dostęp do wyczerpujących informacji, które mogłyby pomóc im w dokonaniu wyboru. W treści przytoczonego sprawozdania ODIHR sformułowano rekomendację pilnego podjęcia działań legislacyjnych w celu zapewnienia niezależności KRRiT oraz odpowiednich środków nadzoru wobec mediów publicznych w okresie przedwyborczym⁶⁵.

Postępowania dotyczące polityków opozycji

W marcu 2020 r. KRRiT poinformowała, że nie będzie podejmowała działań w sprawie **materiałów Telewizji Polskiej dotyczących prezydent Gdańska Aleksandry Dulkiewicz**. O zbadanie sprawy zwrócił się do KRRiT w 2019 r. Rzecznik Praw Obywatelskich po tym, jak A. Dulkiewicz poinformowała o otrzymywaniu rosnącej liczby nienawistnych listów, gróźb i obelg. Wiązała ten fakt z wyemitowanymi w TVP materiałami zarzucającymi władzom Gdańska prowadzenie proniemieckiej polityki.⁶⁶ Jak wskazano w stanowisku KRRiT, Rada przyjęła wyjaśnienia udzielone przez TVP za wyczerpujące. TVP wskazała, że wyemitowane materiały wpisują się w realizację misji publicznej, dziennikarze dochowują należytej staranności, a TVP „nie może ignorować sygnałów opinii publicznej, która jest niezadowolona z proniemieckiej polityki, jaką realizują obecnie władze Gdańska”.

Z kolei w maju 2022 r. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji uznała, że Telewizja Polska nie naruszyła przepisów, emitując **film dokumentalny "Jesteś mechanizmem niszczącym" poświęcony prezydentowi Gdańska Pawłowi Adamowiczowi**. KRRiT uznała, że nie może zgodzić się z zarzutem, iż w filmie odpowiedzialność za śmierć prezydenta Pawła Adamowicza przypisano politykom i mediom opozycyjnym. W opinii niezależnych komentatorów natomiast

⁶³ Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR), cyt. wyżej, str. 21-22.

⁶⁴ Zob. [pismo przewodniczącego KRRiT z dnia 16 października 2020 roku](#).

⁶⁵ Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR), cyt. wyżej, str. 21.

⁶⁶ J. Stawiany, [KRRiT nie będzie się już zajmować materiałami TVP o prezydent Gdańska](#), Press.pl, 20 marca 2020 r.

z dokumentu płynęło przesłanie, jakoby to politycy Platformy Obywatelskiej urządzili nagonkę na zamordowanego prezydenta, inspirując jego zabójcę.⁶⁷

We wrześniu 2022 r. KRRiT nie zajęła stanowiska wobec **skargi członków rady programowej TVP na materiał wyemitowany we „Wiadomościach”** z 16 marca 2022 r. Autorzy skargi zarzucili TVP działania godzące w polską rację stanu i mowę nienawiści wobec Donalda Tuska oraz odnieśli się krytycznie do napisu wyświetlonego na pasku: "EPP – Europejska Partia Putina". W ramach odpowiedzi KRRiT przesłała skarżącym stanowisko nadawcy „Wiadomości”, w którym poinformował on, że w materiale wyłącznie odniesiono się do poparcia, jakiego Donald Tusk udzielił na Węgrzech antyrządowej opozycji, jej powiązań oraz rzekomego poparcia Tuska dla prorosyjskich polityków.⁶⁸

W styczniu 2023 r. KRRiT poinformowała o wszczęciu postępowania z urzędu w sprawie **ukarania nadawców Radia Szczecin oraz TVP Info w związku z emisją treści umożliwiających identyfikację ofiar pedofila**. Konstrukcja wyemitowanych materiałów, których autorem był Tomasz Duklanowski, pozwoliła na identyfikację ofiar pedofila. Jedną z nich, 16-letni syn posłanki PO Magdaleny Filiks, popełniła samobójstwo. Pod koniec maja 2023 r. Przewodniczący KRRiT poinformował, że dalszy bieg postępowania uzależniony jest od przebiegu śledztwa prowadzonego przez prokuraturę.⁶⁹ W czerwcu 2023 r. pismo w tej sprawie skierował do KRRiT członek rady programowej TVP Krzysztof Luft. Argumentował w nim, że zbadanie wyemitowanych przez stację materiałów nie wymaga kilku miesięcy i zarzucił Przewodniczącemu kierowanie się względami pozamerytorycznymi w celu odwlekania podjęcia decyzji o ukaraniu nadawcy.⁷⁰

Inne decyzje dotyczące treści emitowanych przez nadawców

Wezwanie nadawcy TVN24 do zaniechania posługiwania się sformulowaniem „Trybunał Konstytucyjny Julii Przyłębskiej” (październik 2020 r.)

Przykładem innej decyzji dotyczącej treści emitowanych przez nadawców prywatnych, w istocie stanowiącej rodzaj ingerencji w wolność mediów, może być decyzja podjęta w październiku 2020 r. Przewodniczący KRRiT wezwał w niej nadawcę stacji TVN24 do

⁶⁷ M. Kozielski, [KRRiT: TVP nie przypisała politykom opozycji odpowiedzialności za śmierć Adamowicza](#), Press.pl, 18 maja 2022 r.

⁶⁸ M. Kozielski, M. Niedbalski, [KRRiT zamiast odnieść się do skargi na "Wiadomości" przekazała autorom stanowisko TVP](#), Press.pl, 21 września 2022 r.

⁶⁹ M. Niedbalski, [Świrski bez kary dla Radia Szczecin i TVP Info. Czekają na wyniki śledztwa prokuratury](#), Press.pl, 26 maja 2023 r.

⁷⁰ M. Niedbalski, [Szef KRRiT od pięciu miesięcy bada sprawę Radia Szczecin i TVP Info, Krzysztof Luft apeluje do niego o decyzję](#), Press.pl, 7 czerwca 2023 r.

zaniechania używania sformułowania „Trybunał Konstytucyjny Julii Przyłębskiej”.⁷¹ Sformułowania to pojawiało się wielokrotnie w relacjach i na paskach informacyjnych w związku z wydaniem przez Trybunał Konstytucyjny 22 października 2020 r. wyroku dotyczącego przesłanek dopuszczalności aborcji.

Do decyzji odniósł się Rzecznik Praw Obywatelskich. W jego ocenie wezwanie, aby TVN24 nie używał zwrotu „Trybunał Konstytucyjny Julii Przyłębskiej”, może być odczytywane jako aspiracja do zakazanej przez konstytucję prewencyjnej kontroli środków społecznego przekazu. Jak podkreślił RPO, określenie to mieści się w granicach swobody informacyjnej mediów i nie jest stwierdzeniem niezgodnym z prawdą.⁷²

W odpowiedzi KRRiT uznała stanowisko RPO za całkowicie nieuzasadnione. Jak podkreślono, posługiwanie się sformułowaniem „Trybunał Konstytucyjny Julii Przyłębskiej” stanowi publiczne obarczanie jednej osoby odpowiedzialnością za działania podejmowane przez niezawisły organ kolegialny i może stanowić element nękania, a nawet mowy nienawiści w stosunku do Prezesa TK.⁷³

Przedłużanie koncesji

Koncesje dla grupy TVN

W lutym 2020 r. nadawca telewizji informacyjnej TVN 24, spółka TVN S.A., złożył do KRRiT wniosek o przedłużenie koncesji na nadawanie kanału. Obowiązująca koncesja na nadawanie satelitarne stacji miała wygasnąć 26 września 2021 r., a zatem wniosek TVN wpłynął do KRRiT jeszcze przed rozpoczęciem biegu ustawowego terminu 12 miesięcy przed wygaśnięciem dotychczasowej.

W chwili składania wniosku spółka TVN stanowiła własność Polish Television Holding, zarejestrowanego w Holandii zgrupowania należącego do amerykańskiego koncernu Discovery.

Wobec przedłużającej się z nieznanых przyczyn procedury rekoncesji do Rzecznika Praw Obywatelskich z prośbą o interwencję w sprawie zwróciło się jedno ze stowarzyszeń dziennikarskich. W lipcu 2021 r. RPO wystąpił do Przewodniczącego KRRiT z prośbą o wyjaśnienie, dlaczego proces ten trwa już od 1,5 roku, podczas gdy normalną praktyką w takich sprawach jest wyłącznie analiza spełnienia przez wnioskodawcę przesłanek ustawowych i niemal automatyczne przedłużenie koncesji⁷⁴. RPO podkreślił, że TVN S.A. jako

⁷¹ KRRiT, [Przewodniczący KRRiT wzywa nadawcę programu TVN24 do zaniechania używania sformułowania – „Trybunał Konstytucyjny Julii Przyłębskiej”](#), 28 października 2020 r.

⁷² B. Erling, [RPO odpowiada KRRiT w sprawie „TK Julii Przyłębskiej”](#), Press.pl, 3 listopada 2020 r.; [pismo RPO](#).

⁷³ KRRiT, [Stanowisko KRRiT w odpowiedzi na opinię Rzecznika Praw Obywatelskich Adama Bodnara wyrażoną w piśmie do Krajowej Rady z dnia 30.10.2020](#), 12 listopada 2020 r.

⁷⁴ Rzecznik Praw Obywatelskich, [Pismo do Przewodniczącego KRRiT](#), 12 lipca 2021 r.

koncesjonariusz jest firmą polską, a jego właściciel to spółka holenderska, a więc zlokalizowana w Unii Europejskiej i Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Jak wynikało z wyjaśnień udzielonych przez Przewodniczącego KRRiT W. Kołodziejskiego⁷⁵, KRRiT analizowała strukturę własnościową spółki TVN S.A. w kontekście jej zgodności z warunkami uczestniczenia podmiotów zagranicznych w spółkach mających polską koncesję. Spółka TVN S.A. jest bowiem spółką zależną od spółki holenderskiej, która to spółka holenderska jest jednocześnie zależna od podmiotu spoza EOG (spółki amerykańskiej). Przedmiotem badania KRRiT było to, czy struktura własnościowa spółki TVN S.A. jest zgodna z art. 35 u.r.t. i spełnia wyjątek przewidziany w art. 35 ust. 3 ustawy w sytuacji, gdy bezpośrednim akcjonariuszem TVN S.A. jest spółka z siedzibą w EOG, a kontrolującym tę spółkę z EOG udziałowcem jest spółka z USA. KRRiT uczestniczyła także w czasie procedury koncesyjnej w opiniowaniu procesu legislacyjnego zmierzającego do znowelizowania art. 35 ustawy, a kształt przyjętych przepisów mógł, zdaniem Przewodniczącego mieć wpływ na przedmiotowe postępowanie.

O niedopuszczalności sytuacji, w której koncesja dla TVN 24 nie została przedłużona od 18 miesięcy, informowała w piśmie do Przewodniczącego KRRiT Helsińska Fundacja Praw Człowieka, wskazując w szczególności na niezgodność w tym zakresie z przepisami ustawy o radiofonii i telewizji, Europejską Konwencją Praw Człowieka i prawem UE⁷⁶. W zakresie prawa krajowego, jak podkreśliła HFPC, jeśli dotychczas posiadana koncesja była wykonywana przez nadawcę prawidłowo, rekoncesja powinna być udzielona bez konieczności ponownego badania wniosku w świetle kryteriów ustawowych. Już jednorazowe spełnienie przez nadawcę warunków uzyskania koncesji uznaje się bowiem za wystarczające zabezpieczenie interesu publicznego, którego realizację ma zapewniać sama instytucja koncesji. Ponadto, jak wskazała w opinii HFPC, ustawodawca nie sformułował wymogów względem struktury własnościowej spółki, od której zależny jest nadawca, a jedynie względem struktury własnościowej samego nadawcy. Wreszcie, obecna struktura własnościowa TVN S.A., obowiązująca od 2015 r., nie była przez KRRiT wcześniej kwestionowana.

Krytycznie do przedłużającej się nadmiernie procedury rekoncesyjnej odnosili się przedstawiciele instytucji międzynarodowych i państw trzecich. O uważnym śledzeniu sprawy koncesji dla TVN 24 informowała w lipcu 2021 r. wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej, Vera Jourova, nazywając jednocześnie projektowane zmiany u.r.t. „*kolejnym niepokojącym sygnałem dla wolności i pluralizmu mediów w kraju*”⁷⁷. Z kolei doradca Departamentu Stanu USA D. Chollet poinformował w wywiadzie udzielonym w polskiej prasie, że sprawa koncesji

⁷⁵ Przewodniczący KRRiT, [Pismo do RPO](#), 20 lipca 2021 r.

⁷⁶ HFPC, [18 miesięcy bez decyzji o przedłużeniu koncesji dla TVN24. HFPC pisze do KRRiT](#), 1 września 2021 r.

⁷⁷ [Tvn24.pl, Wiceszefowa KE: uważnie śledzimy sytuację związaną z TVN24](#), 12 lipca 2021 r.

pozostaje priorytetem USA i przyciąga uwagę samego prezydenta Stanów Zjednoczonych Joe Bidena⁷⁸.

Ostatecznie uchwała o przedłużeniu koncesji na nadawanie TVN 24 została podjęta przez KRRiT 22 września 2021 r., a więc na cztery dni przed upływem terminu obowiązywania poprzedniej⁷⁹. W tym kontekście należy również zwrócić uwagę, że protokoły z posiedzeń Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji pozwalają przypuszczać, że organ regulacyjny traktował Grupę TVN w sposób stronnicy. Z protokołów tych wynika między innymi, że służby prawne organu regulacyjnego kilkakrotnie informowały członków Rady, że interpretacja przepisów ustawy o radiofonii i telewizji przedstawiona przez przedstawicieli Grupy TVN, zgodnie z którą struktura właścicielska spółki jest zgodna z wymogami prawa, "jest obecna zarówno w dostępnych komentarzach oraz w dotychczasowej praktyce organu, więc znajduje uzasadnienie" oraz że trudno byłoby na tym etapie uzasadnić i wykazać zarzut, że nadawca działał niezgodnie z przepisami ustawy o radiofonii i telewizji⁸⁰, ponieważ "stanowisko organu [tj. organu regulacyjnego] w sprawie struktury właścicielskiej TVN w sprawie struktury właścicielskiej TVN wyrażone kilka lat temu było jednoznaczne"⁸¹.

Pomimo powyższych wątpliwości i stanowiska pracowników Departamentu Prawnego Rady, członkowie KRRiT wielokrotnie odkładali podjęcie ostatecznej decyzji, próbując znaleźć uzasadnienie dla decyzji negatywnej i przełamania dotychczasowej wykładni przepisów i praktyki organu. Analiza protokołów z posiedzeń KRRiT w połączeniu z doniesieniami medialnymi dotyczącymi prac nad rekoncesją, wskazuje na poważne wątpliwości co do rzeczywistych motywacji członków KRRiT w toku postępowania. Widoczne w protokołach jednoznacznie negatywne nastawienie do TVN24 przez niektórych członków Rady, manifestowane w wielu wypowiedziach, zdawałoby się przesądzać o tym, że koncesja nie zostanie przedłużona i to ze względu na strukturę własnościową jak i rzekomo szkodliwą linię programową stacji. We wspomnianych wypowiedziach członkowie KRRiT zarzucali kanałom należącym do Grupy TVN m.in. podejmowanie „destrukcyjnych działań [...] przeciwko państwu”, czy wręcz „namawiania do obalenia rządu”⁸² oraz wielokrotnie kwalifikowali treści prezentowane przez te kanały jako „antypolskie”.

Biorąc pod uwagę okoliczności postępowania koncesyjnego w sprawie TVN 24, a także towarzyszące temu głosy w debacie publicznej, wysoce prawdopodobne wydawało się, że opóźnienie w postępowaniu koncesyjnym było motywowane politycznie. Świadczyć o tym może również fakt, że w stosunku do pozostałych programów emitowanych przez spółkę TVN S.A. procedury przedłużania koncesji trwały nadmiernie długo.

⁷⁸ Tvn24.pl, [Zainteresowanie Bidena, "priorytet dla Ameryki". Doradca Departamentu Stanu o koncesji dla TVN24](#), 26 lipca 2021 r.

⁷⁹ KRRiT, [TVN24 z koncesją na kolejny okres](#), 22 września 2021 r.

⁸⁰ Protokół z posiedzenia KRRiT z 1 lipca 2021 roku.

⁸¹ Protokół z posiedzenia KRRiT z 25 maja 2021 roku.

⁸² Protokół z posiedzenia KRRiT z 2 września 2021 roku.

Przykładowo, udzielenie rekoncesji na nadawanie programu TVN 7 zabrało Krajowej Radzie ponad rok. Podobnie jak w przypadku TVN 24, tu również, zdaniem Rady, powodem przedłużającej się procedury była konieczność wyjaśnienia kwestii właścicielskich w grupie TVN⁸³. W konsekwencji uchwała o udzieleniu dalszej koncesji podjęta została w lutym 2022 r., podczas gdy wniosek TVN wpłynął w grudniu 2020 r. We wrześniu 2022 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie stwierdził, że KRRiT dopuściła się w tym przypadku beczynności o charakterze rażącego naruszenia prawa⁸⁴.

Z kolei w przypadku innej ze stacji TVN S.A., HGTV, procedura przedłużania koncesji trwała 10 miesięcy i została zakończona na 2 miesiące przed wygaśnięciem dotychczas udzielonej⁸⁵. Informując o udzieleniu koncesji na okres kolejnych 10 lat, KRRiT zaznaczyła, że w dalszym ciągu prowadzi prace związane z analizą struktury własnościowej spółki TVN, która od 8 kwietnia 2022 r. należy do amerykańskiego koncernu Warner Bros. Discovery (powstałego w wyniku fuzji spółek WarnerMedia i Discovery)⁸⁶.

W świetle dotychczasowej praktyki KRRiT prawdopodobnym jest, że proces przedłużania koncesji będzie trwał nadmiernie długo również w przypadku czterech kolejnych kanałów TVN S.A., wobec których decyzje wygasają w 2024 r.: TVN (w tym przypadku wniosek wpłynął jeszcze w 2022 r.), TVN Turbo, TVN International i TVN Style.

Obserwacje ogólne

W celu dokonania oceny dotychczasowej praktyki nakładania kar na nadawców i innych form nadzoru KRRiT Helsińska Fundacja Praw Człowieka zwróciła się do Przewodniczącego Rady z prośbą o poinformowanie w ilu sprawach organ zwrócił się do nadawcy o przedstawienie materiałów oraz udzielenia wyjaśnień w związku z wpłynięciem skargi do KRRiT oraz ile wszczęto postępowań w sprawie nałożenia kary na podstawie art. 53 ustawy o radiofonii i telewizji, a także ile takich kar nałożono i w związku z jakimi naruszeniami przewidzianymi w art. 18 tejże ustawy.

W odpowiedzi na działania Fundacji Przewodniczący KRRiT udostępnił wykaz kar nałożonych w okresie od 10 sierpnia 2010 r. do 9 sierpnia 2023 roku. Sześćdziesiąt sześć decyzji dotyczyło zapytania Fundacji, to jest kar opartych na przesłankach wskazanych a art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji. Najwięcej kar opartych było na ust. 5 tego przepisu, w którym sformułowany jest zakaz udostępniania między godziną 6 a 23 przekazów zawierających sceny lub treści mogące mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny

⁸³ KRRiT, [Przewodniczący KRRiT wyjaśnia problem związany z koncesją dla TVN 7](#), 16 lutego 2022 r.

⁸⁴ Press.pl, "Rażące naruszenie prawa" KRRiT ws. koncesji dla TVN Siedem, 14 września 2022 r.

⁸⁵ Press.pl, [Coraz większa kolejka nadawców czekających na przedłużenie koncesji przez KRRiT](#), 5 kwietnia 2023 r.

⁸⁶ KRRiT, [Program HGTV będzie rozpowszechniany przez kolejne 10 lat](#), 26 kwietnia 2023 r.

rozwój małoletnich, inne niż te, o których mowa w ust. 4. W przepisie tym, z kolei, ustanowiono zakaz udostępniania treści zagrażających fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich, w szczególności zawierających treści pornograficzne lub w sposób nieuzasadniony eksponujących przemoc. Na tej podstawie nałożono 15 kar w opisywanym okresie.

Najwięcej kontrowersji, co ilustrują przytoczone wcześniej przykłady kar, wzbudzały zwykle decyzje o nałożeniu kary na nadawcę na podstawie art. 18 ust. 1 (*propagowanie działań sprzecznych z prawem, z polską racją stanu oraz postaw i poglądów sprzecznych z moralnością i dobrem społecznym, w szczególności treści nawołujące do nienawiści i przemocy lub dyskryminujące*) oraz art. 18 ust. 2 (*brak poszanowania przekonań religijnych odbiorców, a zwłaszcza chrześcijańskiego systemu wartości*). Przepisy te były podstawą prawną odpowiednio 16 i 15 decyzji. Z uwagi na bardzo nieostry charakter tych przesłanek, a jednocześnie ich ścisłe powiązanie z przekonaniami politycznymi i światopoglądowymi, decyzje te w wielu przypadkach wpisywały się w trwające spory polityczne o charakterze ogólnokrajowym jako bieżąca reakcja na wymianę informacji i poglądów w debacie publicznej.

Może to budzić istotne wątpliwości pod kątem bezstronności KRRiT, której konstytucyjną rolą nie jest aktywne uczestnictwo w tej debacie, w szczególności poprzez cenzurowanie treści medialnych niezgodnych z polityką organów władzy publicznej, ale podejmowanie interwencji w bardzo wyjątkowych, poważnych przypadkach zagrożenia dla dobra społecznego rozumianego w oderwaniu od bieżących konfliktów o politycznym charakterze. Wątpliwości w zakresie bezstronności organu może dodatkowo potwierdzać fakt, że większość kar opartych na art. 18 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji skupiona była na dużych i najbardziej opiniotwórczych nadawcach prywatnych, konkurencyjnych dla głównych nadawców publicznych, w szczególności nadawców kanałów takich jak TVN (2 z 16), Polsat (2), Superstacja (2) i programów radiowych takich jak ESKA ROCK (3) i TOK.FM (1).

Biorąc pod uwagę, że decyzje o nałożeniu kar oparte na art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o radiofonii i telewizji stanowiły zatem prawie połowę ogólnej liczby decyzji, i analizując praktykę KRRiT w świetle przytoczonych powyżej przykładów, zarysowuje się wyraźna, niepokojąca tendencja coraz szerszego i swobodnego stosowania przesłanek nakładania kar na nadawców. Tendencja ta polega poszerzeniu granic własnej kompetencji Przewodniczącego KRRiT, które można uznać za naruszenie zasady legalizmu oraz wynikającego z niej zakazu domniemania kompetencji organu władzy publicznej. W przypadku wielu z decyzji o nałożeniu kar w opisanych sytuacjach w uzasadnieniu wskazano wprost na zasady rzetelności dziennikarskiej i kategorię prawdziwości i braku stronniczości przekazywanych informacji jako kryteria oceny i przesłanki stwierdzenia naruszenia w oparciu o art. 18 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji.

W związku z tą praktyką wskazywano więc coraz częściej, że ten nie uprawnia do wyciągania negatywnych konsekwencji wobec nadawcy w razie ewentualnego stwierdzenia wyemitowania nieprawdziwej informacji, jeśli to działanie nie stanowiło propagowania działań sprzecznych z

prawem czy polską racją stanu i dobrem społecznym.⁸⁷ Przepis ten odwołuje do tych pojęć, które, po pierwsze, stanowią bardzo ogólne kategorie, które powinny być rozumiane wąsko z uwagi na potrzebę ochrony konstytucyjnej wolności wypowiedzi, a po drugie, nie są przekładalne ocenę prawdziwości i rzetelności pracy dziennikarskiej, która stanowi ocenę całkowicie odrębną od kwestii zgodności przekazu z dobrem społecznym.

Ponadto należy wskazać, że sposób ukształtowania postępowania w sprawie nałożenia kary przed Przewodniczącym KRRiT, w szczególności odnosząc się do możliwości prawnych i faktycznych przeprowadzania przez ten organ czynności wyjaśniających oraz do kwestii postępowania dowodowego i uprawnień zainteresowanych stron, budzi wątpliwości co do tego, czy postępowanie to pozwala w ogóle na badanie kategorii prawdziwości i zachowania standardów rzetelności dziennikarskiej zgodnie z konstytucyjnymi wymogami postępowania administracyjnego oraz ochrony wolności wypowiedzi.

Wątpliwości te potwierdził już uprzednio Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 23 marca 2006 r. (sygn. akt K 4/06), konkludując w jego treści, że „przyznanie KRRiT zadania w postaci inicjowania i podejmowania działań w zakresie ochrony zasad etyki dziennikarskiej wykracza poza zakres odpowiadający roli i pozycji ustrojowej tego organu. Zadaniem organów państwowych realizujących politykę w zakresie koncesjonowania działalności nadawców nie jest [bowiem] ani ustalanie standardów etyki zawodowej, ani ich egzekwowanie”. Wydaje się, że podobne stanowisko reprezentuje orzecznictwo sądów w przedmiocie kar nakładanych przez Prezesa KRRiT, którego decyzje w tym zakresie były w wielu przypadkach uchylane z uwagi na zbyt szeroką wykładnię przesłanek określonych w art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o radiofonii i telewizji i przekroczenie kompetencji organu.

⁸⁷ D. Bychawska-Siniarska, A. Gliszczyńska-Grabias, [Czy w świetle kary dla Eurozet KRRiT jest jeszcze gwarantem medialnej wolności w Polsce?](#), Press.pl, 29 sierpnia 2023 r.

Rada Mediów Narodowych

Rada Mediów Narodowych (dalej: RMN) jest pięcioosobowym organem, który posiada uprawnienia kreacyjne oraz doradcze w stosunku do mediów publicznych. RMN została utworzona w 2016 r. i przekazano jej część kompetencji dotychczas przysługujących Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji (dalej: KRRiT), m.in. do powoływania i odwoływania członków zarządów oraz rad nadzorczych jednostek publicznej radiofonii i telewizji. Zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego takie ograniczenie kompetencji KRRiT jest niezgodne z Konstytucją⁸⁸. Jednocześnie istnieją obawy, co do braku niezależności RMN, wymaganego od organów odpowiedzialnych za kształt osobowy spółek mediów publicznych. Ponadto przepisy określające kompetencje RMN mają charakter uproszczony i z założenia miały być jedynie tymczasowe.

Historia

Jak wskazano w rozdziale w grudniu 2015 r. dokonano nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji⁸⁹, która miała stanowić pierwszy etap reformy mediów publicznych, zmierzającej do ustanowienia systemu mediów narodowych⁹⁰. Nowelizacją wygaszono kadencje członków zarządów i rad nadzorczych Telewizji Polskiej i Polskiego Radia. Kompetencję do ich powoływania i odwoływania odebrano KRRiT i nadano ministrowi właściwemu do spraw Skarbu Państwa.

Zmiany wprowadzone nowelizacją ustawy o radiofonii i telewizji z grudnia 2015 r. były z założenia jedynie przejściowe. Artykuł 4 tej ustawy przewidywał wprost, że traci ona moc z dniem 30 czerwca 2016 r. W związku z tym w 2016 r. rozpoczęto prace nad pakietem medialnym, na który składały się projekty trzech ustaw: ustawy o mediach narodowych, ustawy o składce audiowizualnej oraz ustawy - przepisy wprowadzające ustawę o mediach narodowych i ustawę o składce audiowizualnej⁹¹. Jednak w czerwcu 2016 r. wycofano się z tego rozwiązania i przedstawiono projekt tzw. ustawy pomostowej, która ustanawiała Radę Mediów Narodowych. W uzasadnieniu ustawy pomostowej podnoszono, że jest ona konieczna, gdyż wprowadzenie pakietu medialnego będzie najprawdopodobniej wymagało notyfikacji Komisji Europejskiej, a procedura ta niewątpliwie nie zakończy się przed 1 lipca 2016 r. (czyli przez

⁸⁸ Wyrok TK z dnia 13 grudnia 2016 r., sygn. K 13/16.

⁸⁹ Ustawa z dnia 30 grudnia 2015 r., o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji, Dz.U. 2016 poz. 25.

⁹⁰ Uzasadnienie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji, druk nr 158 Sejmu VIII kadencji.

⁹¹ Poselski projekt ustawy o mediach narodowych, druk nr 442 Sejmu VIII kadencji, poselski projekt ustawy o składce audiowizualnej, druk nr 443 Sejmu VIII kadencji, poselski projekt ustawy - przepisy wprowadzające ustawę o mediach narodowych i ustawę o składce audiowizualnej, druk nr 444 Sejmu VIII kadencji.

utratą mocy przez nowelizacją ustawy o radiofonii i telewizji). Co znamienne, pakiet medialny nie został nigdy przyjęty, a ustawa pomostowa nadal reguluje istotne kwestie związane z mediami.

Prace nad projektem nie obejmowały etapu konsultacji społecznych, wbrew stanowiskom szeregu instytucji międzynarodowych zajmujących się ochroną praw człowieka, takich jak Komitet Ministrów Rady Europy⁹². Cały proces legislacyjny trwał 20 dni.

Skład RMN

W skład Rady wchodzi pięciu członków, trzech wybieranych przez Sejm i dwóch powołanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Przyjęcie takiego rozwiązania budziło poważne obawy dotyczące upolitycznienia tego organu. Artykuł 5 ust. 1 ustawy⁹³ zawiera bardzo ogólne przesłanki, które musi spełniać kandydat na członka RMN - musi on posiadać obywatelstwo polskie (art. 5 ust. 1 pkt 1) i nie może być skazany prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe (art. 5 ust. 1 pkt 3). W odniesieniu do faktycznej kompetencji do pełnienia roli członka RMN ustawa przewiduje jedynie, że powinien on wyróżniać się wiedzą i doświadczeniem w sprawach związanych z zadaniami i działaniem mediów (art. 5 ust. 1 pkt 2).

Ustawa zawiera także przesłanki negatywne uniemożliwiające członkostwo w RMN. Zgodnie z art. 5 ust. 2 zakazane jest łącznie tej funkcji z pełnieniem funkcji w organie władzy wykonawczej lub w organie jednostki samorządu terytorialnego, zatrudnieniem w administracji rządowej lub samorządowej bądź Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, a także z członkostwem w Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji lub zatrudnieniem w jej biurze. Ponadto członkiem Rady nie może być osoba posiadająca udziały albo akcje spółki lub w inny sposób uczestnicząca w podmiocie będącym dostawcą usługi medialnej lub producentem radiowym lub telewizyjnym. Co istotne, zakazy te nie obejmują przynależności do partii politycznej.

Kadencja członka RMN trwa 6 lat. Członkostwo w RMN wygasa w enumeratywnie wymienionych w ustawie przypadkach: śmierci (art. 7 ust. 1 pkt 1), zrzeczenia się funkcji (art. 7 ust. 1 pkt 2), skazania prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe (art. 7 ust. 1 pkt 3) a także złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu (art. 7 ust. 1 pkt 4). Organ, który wybrał lub powołał członka RMN może go odwołać przed upływem kadencji jedynie naruszenia zakazu łączenia tej funkcji lub choroby trwale uniemożliwiającej pełnienie funkcji (art. 8 ust. 3).

⁹² Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy w sprawie pluralizmu i zróżnicowania w mediach, CM/Rec(2007)2.

⁹³ Ustawa z dnia 22 czerwca 2016 r. o Radzie Mediów Narodowych t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 692.

Członkowie RMN powołują spośród swojego grona przewodniczącego, który kieruje jej pracami.

Kompetencje RMN

RMN jest organem właściwym do powoływania i odwoływania składów osobowych organów - zarządu, rady nadzorczej i rady programowej - jednostek publicznej radiofonii i telewizji (Telewizji Polskiej S.A., Polskiego Radia S.A., spółek radiofonii regionalnej).

Szczegółowe przepisy w tym zakresie zawiera ustawa o radiofonii i telewizji⁹⁴, w kształcie w znacznym stopniu nadanym wspomnianą już nowelizacją z grudnia 2015 r. Nowelizacja zniosła kadencyjność zarządów oraz rad nadzorczych jednostek publicznej radiofonii i telewizji. Uchyliła także przepisy mówiące o konieczności przeprowadzenia otwartych konkursów na te stanowiska. Art. 27 ust. 5 i art. 28 ust. 1b ustawy o radiofonii i telewizji przewidywały, że podczas organizacji konkursu należy zapewnić obiektywność i jawność postępowania.

Należy powtórzyć, że taki sposób uregulowania tej materii miał być jedynie tymczasowy. Z uzasadnienia do ustawy o Radzie Mediów Narodowych wynika jednoznacznie, że obowiązujący do dzisiaj uproszony tryb powoływania i odwoływania rad nadzorczych i zarządów spółek, jak i brak kadencyjności tych organów miał obowiązywać jedynie do 1 lipca 2016 r.⁹⁵

Ustawa nie przewiduje ponadto precyzyjnych kryteriów merytorycznych, które muszą spełniać osoby zasiadające we władzach mediów narodowych. Oznacza to, że RMN - organ powoływany przez Sejm i Prezydenta - ma większą swobodę w zakresie swoich uprawnień kreacyjnych, niż miała KRRiT. Z tych samych powodów nie sposób uznać, że został spełniony zamiar prawodawcy wyrażony w uzasadnieniu, zgodnie z którym „polskie media publiczne – po raz pierwszy w ich dziejach – będą całkowicie niezależne od władzy wykonawczej zarówno pod względem personalnym, jak i programowym”.

Ponadto warto zauważyć, że chociaż rozumowanie zawarte w wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie K 13/16, dotyczyło nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji z grudnia 2015 r. pozostaje aktualne w zakresie w jakim dotyczy pozbawienia KRRiT jej kompetencji. Oznacza to, że przepisy przyznające RMN kompetencje w obszarze powoływania i odwoływania członków zarządu oraz rady nadzorczej są niezgodne z Konstytucją. RMN ma

⁹⁴ Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji, t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1722.

⁹⁵ Uzasadnienie projektu ustawy o Radzie Mediów Narodowych i zmianie niektórych ustaw, druk sejmowy nr 592 Sejmu VIII kadencji.

jedynie kompetencje do powoływania członków rady programowej publicznej radiofonii i telewizji⁹⁶.

Poza kompetencjami do powoływania i odwoływania składów osobowych organów jednostek publicznej radiofonii i telewizji, RMN przysługuje także prawo do wglądu w sprawy spółki w zakresie przysługującym na podstawie ustawy i statutu spółki radzie nadzorczej.

RMN posiada również szerokie kompetencje osobowe w odniesieniu do Polskiej Agencji Prasowej (dalej: PAP), jedynej publicznej agencji prasowej w Polsce, mającej formę spółki akcyjnej. Zarówno zarząd, liczący od jednej do trzech osób, jak i trzyosobowa rada nadzorcza jest obsadzana przez RMN (odpowiednio art. 8 i art. 9 ustawy o Polskiej Agencji Prasowej⁹⁷). Także członków organu opiniodawczo-doradczego PAPu, czyli rady programowej, wybiera RMN.

Obowiązek sprawozdawczy

Co roku, do dnia 31 marca, RMN jest zobowiązana do przedstawienia pisemnej informacji o swojej działalności w roku poprzednim (art. 13 ustawy o Radzie Mediów Narodowych). Informacja ta jest przedstawiana Sejmowi, Senatowi, Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesowi Rady Ministrów oraz Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji, a także podawana do wiadomości publicznej.

Obowiązek sprawozdawczy RMN uregulowany inaczej uregulowany niż w przypadku KRRiT. Zgodnie z art. 12 ust. 4 ustawy o radiofonii i telewizji, wypadku odrzucenia sprawozdania KRRiT przez Sejm i Senat kadencja wszystkich członków tego organu wygasa w ciągu 14 dni, liczonych od dnia ostatniej uchwały. Aby wygaśnięcie mogło nastąpić, musi być potwierdzone przez Prezydenta (art. 12 ust. 5 ustawy). Zważywszy na szerokie kompetencje RMN i jej dużą dyskrecjonalność, jak i długą, 6-letnią kadencję, brak możliwości odwołania całej RMN (jedynie jej poszczególnych członków), wydaje się być nieadekwatne.

Aktywność RMN

2 sierpnia 2016 r. uchwałą RMN odwołano prezesa zarządu Telewizji Polskiej S.A. Jacka Kurskiego, powołanego na to stanowisku w styczniu tego samego roku przez ministra skarbu. Po kilku godzinach RMN wycofała się z tej decyzji i podjęła drugą uchwałę, zgodnie z którą Jacek Kurski miał pełnić funkcję prezesa aż do rozstrzygnięcia konkursu na jego następcę. 12

⁹⁶ G. Koziół, Komentarz do art. 27 [w:] Ustawa o radiofonii i telewizji. Komentarz, red. A. Niewęglowski, Warszawa 2021.

⁹⁷ Ustawa z dnia 31 lipca 1997 r. o Polskiej Agencji Prasowej, t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1595.

października RMN ponownie wybrano Jacka Kurskiego na to stanowisko, które z kilkumiesięczną przerwą pełnił do września 2022 r. W mediach wskazywano, że zmiana decyzji wynikała z nacisków politycznych wywieranych na RMN⁹⁸.

⁹⁸ Artykuł TVN24 pt. *Jacek Kurski odwołany ze stanowiska prezesa TVP. Ale na razie zostaje* <https://tvn24.pl/polska/jacek-kurski-odwolany-ze-stanowiska-prezesa-tvp-ale-na-razie-zostaje-ra665457>